

साप्ताहिक चालू घडामोडी 07 ते 13 मे 2023

राष्ट्रीय बातम्या

हवामान कृतीला चालना देण्यासाठी भारत G7-पायलटेट 'क्लायमेट क्लब' मध्ये सामील होण्याचा विचार करत आहे.

- भारत 'क्लायमेट क्लब' मध्ये सामील होण्याचा विचार करत आहे, जी 7 ने मजबूत हवामान कृतीला प्रोत्साहन देण्यासाठी सुरू केलेला एक पर्यावरणीय उपक्रम आहे. क्लबचे तीन स्तंभ महत्वाकांक्षी आणि पारदर्शक हवामान धोरणे पुढे नेत आहेत, लक्षणीय औद्योगिक डिकार्बोनायझेशनला समर्थन देत आहेत आणि न्याय्य संक्रमणाच्या दिशेने आंतरराष्ट्रीय सहकार्याला प्रोत्साहन देत आहेत.

सिकंदराबाद येथील वारसीगुडा येथे पंतप्रधान जनऔषधी केंद्राचे उद्घाटन करण्यात आले.

- केंद्रीय पर्यटन मंत्री जी किशन रेड्डी यांनी सिकंदराबाद येथील वारसीगुडा येथे पंतप्रधान जनऔषधी केंद्राचे उद्घाटन केले. उद्घाटनादरम्यान, श्री रेड्डी यांनी या जनऔषधी केंद्राचे महत्त्व अधोरेखित केले ज्यामध्ये परवडणारी आरोग्य सेवा आणि युवकांसाठी स्वयंरोजगाराच्या संधी निर्माण केल्या. सर्वसामान्यांना कमी किमतीत दर्जेदार जेनेरिक औषधे उपलब्ध करून देण्याच्या उद्देशाने प्रधानमंत्री भारतीय जनऔषधी योजना सुरू करण्यात आल्याचे त्यांनी स्पष्ट केले.

केंद्रीय आरोग्य मंत्रालयाने SAKSHAM लर्निंग मॅनेजमेंट इन्फॉर्मेशन सिस्टम लाँच केले.

- आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्रालयाच्या (MoHFW) लर्निंग मॅनेजमेंट इन्फॉर्मेशन सिस्टम (LMIS) ची SAKSHAM (शाश्वत आरोग्य व्यवस्थापनासाठी प्रगत ज्ञान उत्तेजक) केंद्रीय आरोग्य सचिवांनी सुरू केली. नवी दिल्लीतील नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ हेल्थ अँड फॅमिली वेल्फेअर (NIHFW) ने डिजिटल प्लॅटफॉर्म तयार केला आहे. SAKSHAM हे भारतातील सर्व आरोग्यसेवा व्यावसायिकांना वैद्यकीय शिक्षण आणि प्रशिक्षण प्रदान करण्याच्या उद्देशाने एकात्मिक आणि विशेष ऑनलाइन शिक्षण मंच आहे.

बंदरे, जहाज आणि जलमार्ग मंत्रालयाने 'हरित सागर' ग्रीन पोर्ट मार्गदर्शक तत्त्वे 2023 लाँच केली.

- बंदरे, शिपिंग आणि जलमार्ग मंत्रालयाने शून्य कार्बन उत्सर्जनाची आपली दृष्टी साध्य करण्यासाठी 'हरित सागर' ग्रीन पोर्ट मार्गदर्शक तत्त्वे 2023 लाँच केली आहेत. केंद्रीय बंदरे, जहाजबांधणी आणि जलमार्ग आणि आयुष्य मंत्री श्री सर्बानंद सोनोवाल यांनी नवी दिल्ली येथे मंत्रालयाच्या इतर वरिष्ठ अधिकाऱ्यांच्या उपस्थितीत मार्गदर्शक तत्त्वे लाँच केली. मार्गदर्शक तत्त्वांचे उद्दिष्ट 'निसर्गासह कार्य करणे' या संकल्पनेशी संरेखित करणे, हार्बर इकोसिस्टमच्या जैविक घटकांवर होणारा परिणाम कमी करणे आणि पोर्ट ऑपरेशन्समध्ये स्वच्छ/हरित ऊर्जेच्या वापरास प्रोत्साहन देणे आहे.

लाल बहादूर शास्त्री आंतरराष्ट्रीय (LBSI) विमानतळ हे रीडिंग लाउंज असलेले भारतातील पहिले विमानतळ बनले आहे.

- येथील लाल बहादूर शास्त्री आंतरराष्ट्रीय (LBSI) विमानतळ हे रीडिंग लाउंज असलेले भारतातील पहिले विमानतळ बनले आहे. काशीवरील पुस्तकांव्यतिरिक्त, लाउंजच्या लायब्ररीमध्ये अनेक आंतरराष्ट्रीय भाषांमधील साहित्य आणि पुस्तके याशिवाय पंतप्रधान युवा योजनेतर्गत प्रकाशित झालेल्या युवा लेखकांच्या पुस्तकांचा संग्रह आहे. मोफत रीडिंग लाउंज असलेले वाराणसी विमानतळ हे देशातील पहिले विमानतळ ठरले आहे. नॅशनल बुक ट्रस्ट (NBT), एक भारतीय प्रकाशन संस्था आणि केंद्र सरकारच्या शिक्षण मंत्रालयाच्या अंतर्गत स्वायत्त संस्था यांच्या सहाय्याने या विश्रामगृहाची स्थापना करण्यात आली आहे.

आधारशी पॅन लिंक करण्याची अंतिम मुदत 30 जून 2023 पर्यंत वाढवली.

- पेन्शन फंड रेग्युलेटरी अँड डेव्हलपमेंट अथॉरिटी (PFRDA) ने कायम खाते क्रमांक (PAN) आधारशी लिंक करण्याची अंतिम मुदत 30 जून 2023 पर्यंत वाढवली आहे. केंद्रीय प्रत्यक्ष कर मंडळाने (CBDT) PAN-आधार लिंकिंगची तारीखही या वेळेपर्यंत वाढवली आहे. PFRDA ने चेतावणी दिली आहे की अंतिम मुदतीपर्यंत पॅनला आधारशी लिंक करण्यात अयशस्वी झाल्यास एखाद्याच्या नॅशनल पेन्शन सिस्टम (NPS) खात्यातील व्यवहारांवर निर्बंध येतील.

DGTR ने ऑप्टिकल फायबर आयातीवर अँटी-डॉपिंग कर आकारण्याचा प्रस्ताव दिला.

- डायरेक्टरेट जनरल ऑफ ट्रेड रेमेडीज (DGTR), जी वाणिज्य मंत्रालयाची एक शाखा आहे, ने चीन, कोरिया आणि इंडोनेशिया येथून आयात केलेल्या विशिष्ट प्रकारच्या ऑप्टिकल फायबरवर स्थानिक उद्योगाचे संरक्षण करण्यासाठी अँटी-डॉपिंग कर लागू करण्याचा प्रस्ताव दिला आहे.

ग्लोबल आयुर्वेद महोत्सव (Gaf 2023) ची पाचवी आवृत्ती 1 ते 5 डिसेंबर या कालावधीत केरळमधील तिरुवनंतपुरम येथे होणार आहे.

- ग्लोबल आयुर्वेद महोत्सव (Gaf 2023) ची पाचवी आवृत्ती 1 ते 5 डिसेंबर या कालावधीत केरळमधील तिरुवनंतपुरम येथे होणार आहे. 'Emerging Challenges in Healthcare & A Resurgent Ayurveda' अशी या कार्यक्रमाची थीम आहे. हा कार्यक्रम जगभरातील आयुर्वेद अभ्यासक आणि स्टेकहोल्डर्सना एकत्र आणून आरोग्यविषयक आव्हानांना तोंड देण्यासाठी आयुर्वेदाची क्षमता दर्शविल.

महाराष्ट्र राज्य बातम्या

जालना ही महाराष्ट्रातील 29 वी महापालिका म्हणून घोषित करण्यात आली.

- जालना नगरपालिकेचे रुपांतर आता महापालिकेत होणार असून तशी घोषणा करण्यात आली आहे. त्यामुळे जालना आता राज्यातील 29 वी महापालिका घोषित करण्यात आली असून, सरकारने तसे आदेश काढले आहेत. जालन्याची स्टील इंडस्ट्रीज म्हणून ओळख आहे. तर मोसंबी उत्पादक जिल्हा म्हणून देखील जालना शहराची राज्यभरात ओळख आहे. त्यात वाढती लोकसंख्या पाहता आणि शहराच्या विकासाच्या दृष्टीने जालना महानगरपालिका घोषित करण्यात आली आहे.

जलसंधारण योजनांमध्ये महाराष्ट्र आघाडीवर आहे.

- जलसंधारण योजना राबविण्यात महाराष्ट्राने प्रथम क्रमांक पटकावला आहे. जलशक्ती मंत्रालयाने नुकतीच भारतीय जलसंस्थांची पहिल्यांदाच गणना करून एक अहवाल प्रकाशित केला आहे. या अहवालात जलसंधारण योजना सर्वाधिक प्रमाणात आणि यशस्वीरित्या राबविणाऱ्या राज्यांचा समावेश आहे.
- महाराष्ट्रात, 97,062 जलस्रोतांची गणना करण्यात आली असून, त्यापैकी 96,343 (99.3%) ग्रामीण भागात आणि फक्त 719 (0.7%) शहरी भागात आहेत. जलस्रोतांच्या विविध वापरात औरंगाबाद, जालना आणि नाशिक हे पहिल्या पाच जिल्ह्यांमध्ये आहेत. महाराष्ट्रात 574 नैसर्गिक आणि 96,488 मानवनिर्मित जलसाठे आहेत. मानवनिर्मित जलकुंभांची मूळ बांधकाम किंमत रु 5 लाख ते 10 लाख एवढी आहे. 574 पाणवठ्यांपैकी 4% (565) ग्रामीण भागात आहेत तर उर्वरित 1.6% (9) शहरी भागात आहेत. 96,488 मानवनिर्मित पाणवठ्यांपैकी 99.3% (95,778) जलस्रोत ग्रामीण भागात आहेत आणि उर्वरित 0.7% (710) शहरी भागात आहेत.

राज्य बातम्या

मेघालयातील डावकी बंदराचे उद्घाटन केंद्रीय मंत्री नित्यानंद राय यांच्या हस्ते झाले.

- भारत आणि बांगलादेश यांच्यातील व्यापार आणि व्यापाराला चालना देण्यासाठी, मेघालयातील पश्चिम जैतिया हिल्स जिल्ह्यात केंद्रीय मंत्री नित्यानंद राय यांच्या हस्ते डावकी लँड पोर्टचे उद्घाटन करण्यात आले. उद्घाटनावेळी मेघालयचे उपमुख्यमंत्री स्त्रियावभालंग धर हेही उपस्थित होते. राय यांनी सांगितले की, या बंदराचा पर्यटन आणि व्यवसाय क्षेत्रावर परिणाम होईल.

उत्तर प्रदेशला ललितपूर जिल्ह्यात पहिले फार्मा पार्क मिळणार आहे.

- बुंदेलखंडमधील ललितपूर जिल्ह्यात राज्याचे पहिले फार्मा पार्क स्थापन करण्यास उत्तर प्रदेश सरकारने मान्यता दिली आहे. या प्रकल्पासाठी पशुसंवर्धन विभागाकडून 1500 हेक्टर जमीन औद्योगिक विकास विभागाकडे हस्तांतरित करावी लागणार आहे. ललितपूर फार्मा पार्कच्या विकासासाठी आणि गुंतवणूकदारांना आवश्यक सुविधा पुरवण्यासाठी सरकारने 1560 कोटी रुपयांच्या बजेटची तरतूद केली आहे.

केरळ संस्थात्मक रॅकिंग फ्रेमवर्क उच्च शिक्षण मंत्र्यांनी सुरू केले.

- उच्च शिक्षण मंत्री, आर. बिंदू यांनी अधिकृतपणे केरळ संस्थात्मक रॅकिंग फ्रेमवर्क (KIRF) सादर केले आहे, जे केरळमधील उच्च शिक्षण संस्थांच्या गुणवत्तेचे मूल्यांकन करण्यासाठी डिझाइन केलेले आहे. नॅशनल इन्स्टिट्यूशनल रॅकिंग फ्रेमवर्क (NIRF) च्या अनुषंगाने KIRF चे मॉडेल तयार केले आहे आणि केरळ राज्य उच्च शिक्षण परिषद (KSHEC) द्वारे दरवर्षी लागू केले जाईल. या उपक्रमामुळे विशेषतः उच्च शिक्षण संस्थांसाठी रॅकिंग फ्रेमवर्क स्थापित करणारे केरळ हे भारतातील पहिले राज्य बनले आहे.

तेलंगणाच्या मुख्यमंत्र्यांनी हैदराबादमध्ये हरे कृष्ण हेरिटेज टॉवरची पायाभरणी केली.

- तेलंगणाचे मुख्यमंत्री के. चंद्रशेखर राव यांनी हैदराबाद येथील हरे कृष्ण हेरिटेज टॉवरची पायाभरणी केली. 200 कोटी रुपये खर्चून नरसिंगी येथे सहा एकर जागेवर 400 फूट उंच इमारत बांधण्यात येणार आहे. टॉवरमध्ये श्री श्री राधा कृष्ण आणि श्री व्यंकटेश्वर स्वामींची मंदिरे असतील.

जम्मू आणि काश्मीर नंतर राजस्थानमध्ये नवीन लिथियम साठे सापडले.

- जम्मू-काश्मीरच्या रियासीमध्ये नुकत्याच झालेल्या शोधानंतर राजस्थानच्या देगानामध्ये लिथियमचा साठा सापडला आहे. देगानामध्ये नव्याने सापडलेले साठे हे जम्मू आणि काश्मीरमध्ये सापडलेल्या साठ्यांपेक्षा मोठे असल्याचे मानले जाते आणि अधिकाऱ्यांचा दावा आहे की ते भारताच्या लिथियमची 80% मागणी पूर्ण करू शकतात. देगानामध्ये लिथियमचा साठा सापडण्याची ही पहिलीच वेळ आहे.

जम्मू आणि काश्मीरमध्ये आगामी G20 शिखर परिषदेत दीर्घकालीन फायदे आणण्याची क्षमता आहे.

- G20 हे 20 मोठ्या अर्थव्यवस्थांचा समावेश असलेले जागतिक व्यासपीठ आहे जे धोरणात्मक चर्चा आणि आर्थिक स्थिरतेला प्राधान्य देते. जागतिक बँकेच्या आकडेवारीनुसार एकत्रितपणे, G20 चा जागतिक अर्थव्यवस्थेचा महत्त्वपूर्ण भाग आहे, ज्याचा एकत्रित GDP अंदाजे USD 82.8 ट्रिलियन आहे, जो 2020 साठी जगाच्या एकूण GDP च्या 74% चे प्रतिनिधित्व करतो.

तेलंगणा सरकारने आपल्या प्रकारचा पहिला राज्य रोबोटिक्स फ्रेमवर्क लाँच केला.

- तेलंगणा सरकारने स्टेट रोबोटिक्स फ्रेमवर्क म्हणून ओळखले जाणारे नवीन धोरण आणले. हे एक स्वावलंबी रोबोटिक्स इकोसिस्टम स्थापित करण्यासाठी आणि भारतातील रोबोटिक्समध्ये राज्याचे नेतृत्व करण्यासाठी डिझाइन केले आहे. संशोधन आणि विकासासाठी सहाय्य प्रदान करणे, शैक्षणिक आणि उद्योग यांच्यातील सहकार्याला प्रोत्साहन देणे आणि विविध क्षेत्रांमध्ये रोबोटिक्स तंत्रज्ञानाचा अवलंब करण्यास प्रोत्साहन देणे हे धोरणाचे उद्दिष्ट आहे.

उत्तर प्रदेशने मुलांसाठी "शालेय आरोग्य कार्यक्रम" डिजिटल हेल्थ कार्ड सादर केले.

- उत्तर प्रदेशच्या राज्य सरकारच्या अलीकडील विधानानुसार, शहरी विकास विभाग आणि लखनौ स्मार्ट सिटी यांनी लखनऊमध्ये "शालेय आरोग्य कार्यक्रम" नावाचा एक पथदर्शी प्रकल्प सुरू करण्यासाठी सहकार्य केले आहे. विद्यार्थ्यांचे आरोग्य सुधारणे हा या कार्यक्रमाचा उद्देश आहे आणि पथदर्शी प्रकल्पाचा एक भाग म्हणून तीन शाळांमध्ये त्याची अंमलबजावणी करण्यात आली आहे.

सर्वोच्च न्यायालयाने जमीन, पोलीस आणि कायदा व सुव्यवस्थेशी संबंधित सेवा वगळता आयएसएससह राष्ट्रीय राजधानीतील सर्व सेवांवर नियंत्रण दिल्ली सरकारला दिले आहे.

- एका महत्वपूर्ण निकालात, सर्वोच्च न्यायालयाने भारतीय प्रशासकीय सेवा (IAS) सह राष्ट्रीय राजधानीतील सर्व सेवांवर, जमीन, पोलीस आणि कायदा आणि सुव्यवस्थेशी संबंधित सेवा वगळता दिल्ली सरकारला नियंत्रण दिले आहे. भारताचे सरन्यायाधीश डीवाय चंद्रचूड आणि न्यायमूर्ती एमआर शाह, कृष्णा मुरारी, हिमा कोहली आणि पीएस नरसिम्हा यांचा समावेश असलेल्या घटनापीठाने या प्रकरणावर एकमताने निर्णय दिला.

आंतरराष्ट्रीय बातम्या

भारत आणि बांगलादेश यांच्यातील सिल्हेट विभागातील भोलागंज येथे पहिल्या बॉर्डर हाटचे उद्घाटन करण्यात आले.

- शनिवारी, 6 मे 2023 रोजी, भारताच्या सीमेवरील सिल्हेट विभागातील पहिला-वहिला बॉर्डर हाट कंपनीगंज उपजिल्हामधील भोलागंज येथे उघडण्यात आला. प्रवासी कल्याण आणि परदेशी रोजगार मंत्री इम्रान अहमद आणि सिल्हेटमधील भारतीय उच्चायुक्त निरज कुमार जैस्वाल यांनी संयुक्तपणे भारताच्या मेघालयच्या पूर्व खासी हिल्स आणि सिल्हेटच्या भोलागंज दरम्यान असलेल्या हाटचे उद्घाटन केले.

पॅरिसमध्ये बॅस्टिल डे सेलिब्रेशनचे पंतप्रधान मोदींनी निमंत्रण स्वीकारले.

- परराष्ट्र मंत्रालयाने जाहीर केले की फ्रान्सचे राष्ट्राध्यक्ष इमॅन्युएल मॅक्रॉन यांनी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांना 14 जुलै रोजी पॅरिसमधील बॅस्टिल डे परेडमध्ये सन्माननीय पाहुणे म्हणून आमंत्रण दिले होते आणि श्री मोदींनी ते स्वीकारले होते. अधिकृत प्रेस रिलीझनुसार, भारतीय सशस्त्र दलांचा एक तुकडा देखील या परेडमध्ये भाग घेईल, जे "स्वातंत्र्य, समानता आणि बंधुत्व" साजरे करतात.

रशियाचे म्हणणे आहे की त्यांच्याकडे मोठ्या प्रमाणात भारतीय रुपये आहेत जे ते वापरू शकत नाहीत.

- परराष्ट्र मंत्री सर्गेई लॅवरोव्ह यांनी म्हटले आहे की रशियाने दोन्ही देशांमधील वाढत्या व्यापार अधिशेषाचा परिणाम म्हणून भारतीय बँकांमध्ये मोठ्या प्रमाणात रुपये जमा केले आहेत. तथापि, लॅवरोव्ह यांनी या पैशाचा वापर करण्यास असमर्थतेबद्दल चिंता व्यक्त केली आहे आणि स्पष्ट केले आहे की या मुद्द्यावर चर्चा केली जात आहे, कारण ते वापरण्यासाठी रुपया दुसऱ्या चलनात बदलणे आवश्यक आहे.

रशिया रेड स्केअर, मॉस्को येथे 78 व्या विजय दिन परेडचे आयोजन करत आहे.

- 1945 मध्ये सोव्हिएत युनियनचा ऐतिहासिक विजय साजरा करण्यासाठी रशियाने 9 मे रोजी मॉस्कोमधील रेड स्केअर येथे 78 व्या विजय दिन परेड वर्धापन दिनाचे आयोजन केले होते, जेव्हा त्यांनी द्वितीय विश्वयुद्धात नाझी जर्मनीचा पराभव केला होता, ज्याला ग्रेट देशभक्त युद्ध देखील म्हटले जाते. या वर्षीच्या परेडमध्ये 10,000 हून अधिक व्यक्ती आणि 125 शस्त्रास्त्रांचे तुकडे होते, जे सर्व रशियन संरक्षण मंत्री सेर्गेई शोइगु यांनी प्रदर्शित केले होते.

श्रीलंकेच्या पर्यटन क्षेत्रात भारत अव्वल आहे.

- एप्रिल 2023 मध्ये भारतातील पर्यटकांनी श्रीलंकेच्या पर्यटन क्षेत्रात सर्वाधिक उपस्थिती नोंदवली आहे. गेल्या महिन्यात सुमारे 20,000 भारतीय पर्यटकांनी श्रीलंकेला भेट दिली, त्यामुळे सहा महिन्यांनंतर भारताने पुन्हा अव्वल स्थान पटकावले. श्रीलंका पर्यटन प्राधिकरणाच्या आकडेवारीवरून मिळालेल्या माहितीनुसार, एप्रिलमध्ये 19 हजार 915 भारतीय आणि 14 हजार 656 रशियन पर्यटकांनी देशाला भेट दिली. यापूर्वी ऑक्टोबर 2022 ते मार्च 2023 पर्यंत सर्वाधिक रशियन लोकांनी श्रीलंकेला भेट दिली होती.

श्रीलंकेच्या सर्वोच्च न्यायालयाने समलैंगिकतेला गुन्हेगार ठरवण्याचा मार्ग मोकळा केला आहे.

- श्रीलंकेच्या सर्वोच्च न्यायालयाने LGBTQ+ अधिकार प्रचारकांनी स्वागत केलेल्या हालचालीमध्ये, संसदेच्या अध्यक्षांच्या म्हणण्यानुसार, समलैंगिकतेला गुन्हेगारी ठरवणारे विधेयक मंजूर केले आहे. सध्याच्या कायद्यांनुसार, समलैंगिकतेला तुरुंगवास आणि दंडाची शिक्षा आहे, परंतु कार्यकर्त्यांनी बर्बाद काळापासून बदलासाठी मोहीम चालवली आहे. दोन्ही बाजूंचे म्हणणे ऐकून घेतल्यानंतर सर्वोच्च न्यायालयाने हा प्रस्तावित कायदा घटनाबाह्य नसल्याचा निर्णय दिला.

आर्थिक संकटात भारताने श्रीलंकेला \$1 बिलियन क्रेडिट लाइन वाढवली.

- आर्थिक संकटाच्या काळात, भारताने श्रीलंकेला आणखी एक वर्षासाठी \$1 अब्ज क्रेडिट लाइन वाढवण्याचा निर्णय घेतला आहे, अत्यावश्यक आयातीसाठी अत्यावश्यक निधी उपलब्ध करून दिला आहे. क्रेडिट लाइन ही भारताने गेल्या वर्षी अत्यंत संकटकाळात श्रीलंकेला दिलेल्या 4 अब्ज डॉलरच्या आपत्कालीन मदतीचा एक भाग आहे.

सौदी अरेबियाच्या नवीन ई-व्हिसा प्रणालीचा लाभ घेणाऱ्या सात देशांपैकी भारत आहे.

- सौदी अरेबियाने पासपोर्टवरील पारंपारिक व्हिसा स्टिकर्स बदलण्यासाठी नवीन ई-व्हिसा प्रणाली सुरू केली आहे. मे 2023 मध्ये सुरू झालेल्या या उपक्रमाचा उद्देश कॉन्सुलर सेवांचे डिजिटायझेशन करणे आणि सात देशांमध्ये काम, निवास आणि भेट व्हिसा जारी करण्याचा नवीन मार्ग तयार करणे आहे.
- संयुक्त अरब अमिराती (UAE), इजिप्त, भारत, बांगलादेश, फिलीपिन्स, जॉर्डन आणि इंडोनेशिया हे सात देश आहेत ज्यांना ही सवलत मिळाली.

सीपीईसीचा विस्तार अफगाणिस्तानपर्यंत करण्यास चीन आणि पाकिस्तान सहमत आहेत.

- पाकिस्तान, चीन आणि अफगाणिस्तानने चीन-पाकिस्तान इकॉनॉमिक कॉरिडोर (सीपीईसी) चा विस्तार करून त्यांचे आर्थिक संबंध वाढवण्यास सहमती दर्शविली आहे, ज्याला बीजिंगचा पाठिंबा आहे, अफगाणिस्तानपर्यंत. या हालचालीचा उद्देश एक प्रादेशिक कनेक्टिव्हिटी हब म्हणून अफगाणिस्तानच्या संभाव्यतेचा पूर्णपणे फायदा घेण्याचा आहे.

असदशी संबंध सामान्य झाल्यामुळे सीरियाने अरब लीगमध्ये प्रवेश केला.

- असद विरोधी निदर्शकांवर सरकारच्या कारवाईमुळे युद्धाला कारणीभूत ठरल्यामुळे अरब लीगमधून एक दशकाहून अधिक काळ निलंबित केल्यानंतर, सीरियाला संघटनेत पुन्हा प्रवेश देण्यात आला आहे. राष्ट्राध्यक्ष बशर अल-असाद इतर अरब राष्ट्रांशी संबंध सामान्य करण्याचा प्रयत्न करत असताना हे पाऊल पुढे आले आहे.

भारत आणि कॅनडा यांनी द्विपक्षीय आर्थिक भागीदारी वाढवण्यासाठी कुशल व्यावसायिक आणि विद्यार्थ्यांच्या हालचालींवर चर्चा करण्यास सहमती दर्शवली आहे.

- भारत आणि कॅनडा यांनी द्विपक्षीय आर्थिक भागीदारी वाढवण्यासाठी कुशल व्यावसायिक आणि विद्यार्थ्यांच्या हालचालींवर चर्चा करण्यास सहमती दर्शवली आहे. व्यापार आणि गुंतवणुकीवरील सहाय्य भारत-कॅनडा मंत्रिस्तरीय संवादादरम्यान हा निर्णय घेण्यात आला, जिथे वाणिज्य आणि उद्योग मंत्री पीयूष गोयल आणि त्यांचे कॅनेडियन समकक्ष मेरी एनजी यांनी लवकर कापणीच्या व्यापार कराराच्या दिशेने वाटाघाटीच्या सात फेऱ्यांच्या प्रगतीचा आढावा घेतला.

रघुराम राजन डोमिनो इफेक्ट आणि अमेरिकेतील बेपयर् भांडवलशाहीबद्दल चिंतित आहेत.

- भारतीय रिझर्व्ह बँकेचे माजी गव्हर्नर रघुराम राजन यांनी जागतिक अर्थव्यवस्थेची स्थिती आणि ती सध्या भेडसावणाऱ्या आव्हानांबाबत त्यांच्या चिंता व्यक्त केल्या आहेत. रघुराम राजन यांच्या म्हणण्यानुसार, आधीच तीन मोठ्या बँका कोसळल्याचा अनुभव घेत असतानाही, जगातील सर्वात मोठी अर्थव्यवस्था, युनायटेड स्टेट्स ऑफ अमेरिका, अजूनही अनेक आव्हानांना तोंड देण्यासाठी सज्ज आहे. विशेषतः, राजनने डोमिनो इफेक्ट, रिस्कलेस कॅपिटलिझम, सिमरिंग टाईम बॉम्ब आणि दीर्घकालीन समस्यांबद्दल चिंता व्यक्त केली.

नियुक्ती बातम्या

नीरा टंडन यांची बायडेन प्रशासनात देशांतर्गत धोरण सल्लागार म्हणून नियुक्ती करण्यात आली.

- 5 मे 2023 रोजी, नीरा टंडन, एक भारतीय-अमेरिकन, यांची बायडेन प्रशासनात देशांतर्गत धोरण सल्लागार म्हणून नियुक्ती करण्यात आली. 2024 मध्ये होणाऱ्या राष्ट्रपती पदाच्या निवडणुका लक्षात घेऊन हे पाऊल उचलण्यात आले आहे. टंडन यांची नियुक्ती ऐतिहासिक आहे, कारण त्या व्हाईट हाऊस सल्लागार परिषदेचे नेतृत्व करणाऱ्या पहिल्या आशियाई-अमेरिकन बनल्या आहेत.

वेकफिटने बॉलिवूड अभिनेता आयुष्मान खुरानाला ब्रँड अँम्बेसेडर म्हणून साइन केले आहे.

- वेकफिट इनोव्हेशन्स प्रायव्हेट लिमिटेड, मॅट्रेसचे उत्पादक, यांनी अभिनेता आयुष्मान खुरानाला Wakefit.co चे ब्रँड अँम्बेसेडर म्हणून साइन केले आहे. कंपनीने स्थानिक समुदायामध्ये प्रतिध्वनी निर्माण करण्यासाठी अभिनेत्याला सामील केले आहे. ब्रँडचा चेहरा असण्याबरोबरच आणि आगामी मोहिमांचे नेतृत्व करण्यासोबतच, अभिनेता झोपेचे आरोग्य आणि आधुनिक संदर्भात त्याचे महत्त्व याबद्दल जागरूकता पसरवण्यात ब्रँडला मदत करेल.

बॅडमिंटन एशियाने ओमर रशीद यांची तांत्रिक अधिकारी समितीच्या अध्यक्षपदी नियुक्ती केली.

- बॅडमिंटन एशियाने बॅडमिंटन असोसिएशन ऑफ इंडिया (BAI) चे संयुक्त सचिव उमर रशीद यांची तांत्रिक अधिकारी समितीचे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती केली आहे. BAI मधील त्याच्या पूर्वीच्या भूमिकेतील रशीदचा मोठा अनुभव त्याला समितीमध्ये एक मौल्यवान जोड देतो, ज्यामुळे भारतातील बॅडमिंटनची पुढील प्रगती सुनिश्चित होते.

रथेंद्र रमण कोलकाता बंदराचे नवे अध्यक्ष आहेत.

- भारतीय रेल्वे वाहतूक सेवा (IRTS) च्या 1995 च्या तुकडीतील रथेंद्र रमण यांनी कोलकाता बंदराचे नवीन अध्यक्ष म्हणून पदभार स्वीकारला आहे, ज्याचे नाव श्यामा प्रसाद मुखर्जी पोर्ट (SMP) असे करण्यात आले आहे. त्यांच्या नवीन भूमिकेपूर्वी, त्यांनी दक्षिण पूर्व रेल्वेमध्ये मुख्य मालवाहतूक वाहतूक व्यवस्थापक (CFTM) म्हणून काम केले. आपल्या नवीन पदावर, रामन यांनी बंदराशी संबंधित बाबींवर चर्चा करण्यासाठी कोलकाता डॉक सिस्टीम आणि हल्दिया डॉक कॉम्प्लेक्स या दोन्ही वरिष्ठ अधिकाऱ्यांची बैठक घेतली.

एलअँडटीचे नवे सीएमडी एसएन सुब्रह्मण्यन, एएम नाईक यांची पद सोडले.

- लार्सन अँड टुब्रो (L&T), या भारतीय बहुराष्ट्रीय अभियांत्रिकी कंपनीने घोषणा केली की त्यांनी SN सुब्रह्मण्यन यांची 1 ऑक्टोबर 2023 पासून नवीन अध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक (CMD) म्हणून नियुक्ती केली आहे. सुब्रह्मण्यन सध्या L&T चे CEO आणि MD आहेत. कंपनीचे सध्याचे नॉन-एक्झिक्युटिव्ह चेअरमन ए.एम. नाईक यांनी 30 सप्टेंबर 2023 रोजी आपल्या पदावरून पायउतार होण्याचा निर्णय घेतला आहे. नाईक यांना अध्यक्ष एमेरिटसची भूमिका दिली जाईल.

परमिंदर चोप्रा या भारतातील सर्वात मोठ्या NBFC, PFC च्या CMD बनणाऱ्या पहिल्या महिला ठरल्या आहेत.

- पब्लिक एंटरप्राइझ सिलेक्शन बोर्ड (PESB) ने परमिंदर चोप्रा यांची पॉवर फायनान्स कॉर्पोरेशन (PFC), भारतातील सर्वात मोठी नॉन-बँकिंग वित्तीय कंपनी (NBFC) चे पुढील अध्यक्ष आणि व्यवस्थापकीय संचालक (CMD) होण्यासाठी शिफारस केली आहे. नियुक्ती झाल्यास त्या पदावर असणाऱ्या पहिल्या महिला असतील.

आयुष्मान खुराना बर्लिनला स्पेशल ऑलिम्पिक प्रवासासाठी राजदूत म्हणून भारतीय संघात सामील करण्यात आले.

- बॉलीवूड स्टार आयुष्मान खुराना 16 जून ते 25 जून या कालावधीत बर्लिन येथे होणाऱ्या बौद्धिक अपंग व्यक्तींसाठीच्या आगामी विशेष ऑलिम्पिकमध्ये सहभागी होणा-या भारतीय दलाला प्रेरणा आणि समर्थन देण्यासाठी निवडले गेले आहे. कृतज्ञता व्यक्त करताना, अभिनेत्याने भेटल्याबद्दल स्वतःला भाग्यवान मानले.

आलिया भट्टची Gucci ची पहिली भारतीय जागतिक राजदूत म्हणून नियुक्ती करण्यात आली.

- इटलीतील गुच्ची या लक्झरी फॅशन ब्रँडने आलिया भट्टची भारतातील पहिली जागतिक राजदूत म्हणून नियुक्ती केली आहे. ती पुढील आठवड्यात सोलमध्ये होणाऱ्या Gucci Cruise 2024 शोमध्ये ब्रँडची सर्वात नवीन जागतिक राजदूत म्हणून पदार्पण करेल. ही नियुक्ती ब्रँड आणि भारतीय फॅशन इंडस्ट्री या दोघांसाठी एक महत्त्वाचा क्षण आहे.

NIIIF ने अंतरिम आधारावर राजीव धर यांची CEO आणि MD म्हणून नियुक्ती केली.

- नॅशनल इन्व्हेस्टमेंट अँड इन्फ्रास्ट्रक्चर फंड लिमिटेड (NIIIF) ने राजीव धर, कार्यकारी संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांची NIIIF चे मुख्य कार्यकारी अधिकारी आणि व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून 11 मे 2023 पासून अंतरिम आधारावर नियुक्ती केली आहे. नियोजित उत्तराधिकारी सुजाॅय बोस यांच्या विनंतीला अनुसरून आहेत. व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी या त्यांच्या सध्याच्या जबाबदाऱ्यांपासून ते कंपनीत 2016 पासून कार्यरत होते.

Puma ने भारताचे नवीन MD म्हणून कार्तिक बालगोपालन यांची नियुक्ती केली.

- स्पोर्ट्सवेअर रिटेलर Puma ने कार्तिक बालगोपालन यांची PUMA India चे नवीन व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून नियुक्ती केली आहे. यापूर्वी त्यांनी कंपनीत ग्लोबल रिटेल आणि ई-कॉमर्स संचालक म्हणून काम केले आहे. ते अभिषेक गांगुली यांचे उत्तराधिकारी होतील, ज्यांनी PUMA च्या भारतीय व्यवसायासाठी 17 वर्षे काम केले आणि 2014 पासून PUMA इंडियाचे व्यवस्थापकीय संचालक आहेत. गांगुली स्वतःच्या उपक्रमात एक उद्योजक म्हणून करिअर करण्यासाठी सज्ज आहे. बालगोपालन प्यूमाचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी अर्ने फ्रुंड यांना अहवाल देतील आणि ते बेंगळूरूमध्ये असतील.

लिंडा याकारिनो यांची ट्विटर सीईओ म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- माजी एनबीसी युनिव्हर्सल जाहिरात कार्यकारी लिंडा याकारिनो ट्विटरच्या सीईओ पदाचा पदभार स्वीकारतील, असे एलोन मस्क यांनी सांगितले. टेस्ला आणि स्पेस एक्स चालवणारे मस्क यांनी एक दिवस अगोदर सांगितले की ते कार्यकारी अध्यक्ष आणि मुख्य तंत्रज्ञान अधिकारी या भूमिकेत बदल करण्याची योजना आखत आहेत.

अर्थव्यवस्था बातम्या

GetVantag ने भारतीय रिझर्व्ह बँक कडून NBFC परवाना प्राप्त केला आहे.

- GetVantage, फिनटेक प्लॅटफॉर्मने पर्यायी वित्तपुरवठा उपाय ऑफर केला आहे, ज्याने भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) कडून NBFC परवाना प्राप्त केला आहे तिचे कर्ज देण्याचे कार्य तिची NBFC उपकंपनी, GetGrowth Capital द्वारे व्यवस्थापित केले जाईल. या प्लॅटफॉर्मने एकूण ₹200 कोटी उभारण्याची योजना आखली आहे, ज्यामध्ये Chiratae Ventures, InCred आणि Sony आणि DI सारख्या बँकर्सनी आधीच ₹50 कोटी गुंतवलेले आहेत.

HDFC बँकेने निम-शहरी आणि ग्रामीण भागातील ग्राहकांना उद्देशून 'विपेश' नावाचा रिटेल बँकिंग उपक्रम सुरू केला आहे.

- HDFC बँकेने निमशहरी आणि ग्रामीण भागातील ग्राहकांना उद्देशून 'विपेश' नावाचा रिटेल बँकिंग उपक्रम सुरू केला आहे. बँकेला या कार्यक्रमाद्वारे सुमारे 100,000 नवीन ग्राहक आकर्षित करण्याची आशा आहे, ज्यामध्ये त्यांचे शाखा नेटवर्क वाढवणे आणि बाजार विभागासाठी योग्य आर्थिक उत्पादने विकसित करणे समाविष्ट आहे. HDFC बँकेने 2024 पर्यंत ग्रामीण आणि निमशहरी भागात 675 शाखा जोडण्याची योजना आखली आहे, एकूण संख्या जवळपास 5,000 पर्यंत पोहोचण्याची अपेक्षा आहे.

SEBI ने लीगल एंटीटी आयडेंटिफायर (LEI) प्रणाली सुरू केली आहे.

- सिक्युरिटीज अँड एक्स्चेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (SEBI) ने नॉन-कन्व्हर्टेबल सिक्युरिटीज, सिक्युरिटीज डेट इन्स्ट्रुमेंट्स आणि सिक्युरिटी पावत्या सूचीबद्ध केलेल्या किंवा सूचीबद्ध करण्याची योजना असलेल्या जारीकर्त्यांसाठी कायदेशीर अस्तित्व ओळखकर्ता (LEI) प्रणाली सुरू केली आहे. आर्थिक व्यवहारांमध्ये सहभागी होणाऱ्या कायदेशीर संस्थांसाठी या अद्वितीय जागतिक अभिज्ञापकाचे उद्दिष्ट एक जागतिक संदर्भ डेटा प्रणाली तयार करणे आहे जी आर्थिक व्यवहाराचा पक्ष असलेल्या प्रत्येक कायदेशीर घटकाला अनन्यपणे ओळखते.

रिजर्व बँकेच्या अहवालानुसार भारताला 2030 पर्यंत हरित वित्तपुरवठ्यासाठी दरवर्षी GDP च्या किमान 2.5% ची आवश्यकता असेल.

- भारतीय रिझर्व्ह बँक (RBI) च्या 2022-23 वर्षासाठी चलन आणि वित्त (RCF) अहवालानुसार, भारताला 2030 पर्यंत हरित वित्तपुरवठ्यासाठी दरवर्षी GDP च्या किमान 2.5% ची आवश्यकता असेल. हा अहवाल हवामान बदलाचा व्यापक आणि जलद परिणाम, आर्थिक स्थिरतेवर परिणाम आणि हवामानाशी संबंधित जोखीम कमी करण्यासाठी धोरण या विविध बाबांचा विचार करतो.
- भारताने 2070 पर्यंत निव्वळ-शून्य उत्सर्जन साध्य करण्याचे उद्दिष्ट ठेवले आहे. अहवालानुसार, जर सेंट्रल बँक डिजिटल करन्सी (CBDC) किंवा ई-रुपी पर्यावरणास अनुकूल आणि सामाजिकदृष्ट्या जबाबदार उद्दिष्टांसह विकसित केले गेले तर ते एक चांगला पर्याय ठरू शकेल.

फिच रेटिंग्सने स्थिर दृष्टिकोनासह 'BBB' वर भारताच्या दीर्घकालीन विदेशी चलन जारीकर्ता डीफॉल्ट रेटिंग (IDR) ला पुष्टी दिली आहे.

- फिच रेटिंग्सने स्थिर दृष्टिकोनासह 'BBB' वर भारताच्या दीर्घकालीन विदेशी चलन जारीकर्ता डीफॉल्ट रेटिंग (IDR) ला पुष्टी दिली आहे. पतमानांकन एजन्सीने कमकुवत सार्वजनिक वित्त आणि पिछाडीवर असलेल्या संरचनात्मक निर्देशकांबद्दल चिंता असूनही, भारताचा मजबूत वाढीचा दृष्टिकोन आणि लवचिक बाह्य वित्त हे त्याच्या निर्णयाचे समर्थन करण्यासाठी प्रमुख घटक म्हणून उद्धृत केले.

रिजर्व बँकेनी यूएस ट्रेझरी आणि इतर सार्वभौम सिक्युरिटीजमध्ये वाढीव राखीव गुंतवणूक केली.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने जाहीर केले आहे की त्यांनी बॉण्ड्स आणि सिक्युरिटीजमध्ये वाढीव राखीव ठेवी तैनात केल्या आहेत, विशेषतः यूएस ट्रेझरी आणि इतर टॉप-रेट सार्वभौमांकडून जारी केलेल्या कर्जावर लक्ष केंद्रित केले आहे. हे पाऊल बँकेच्या परकीय चलन मालमत्तेचे व्यवस्थापन करण्यासाठी आणि भारतीय अर्थव्यवस्थेची स्थिरता सुनिश्चित करण्यासाठी चालू असलेल्या प्रयत्नांचा एक भाग आहे.

2022-23 मध्ये रिझर्व्ह बँकेचा सोन्याचा साठा 4.5% वाढून 794.64 टन झाला.

- 31 मार्च 2023 रोजी संपलेल्या आर्थिक वर्षात रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने सोन्याचा साठा 4.5% ने वाढवून 794.64 मेट्रिक टन केला आहे. बँकेने या कालावधीत 34.22 मेट्रिक टन सोन्याची भर घातली, ज्यामुळे सोन्याचा एकूण साठा वाढला. मागील आर्थिक वर्षाच्या अखेरीस 760.42 मेट्रिक टन वरून वाढ झाली आहे. आरबीआय गेल्या पाच ते सहा वर्षांपासून सोन्याचा साठा वाढवत आहे.

भारतपेने पेबॅक इंडियाला 'झिलियन' असे नाव दिले.

- भारतपे, भारतातील अग्रगण्य फिनटेक कंपनीने PAYBACK India, देशातील सर्वात मोठा मल्टी-ब्रँड लॉयल्टी कार्यक्रम, 'झिलियन' म्हणून पुनर्ब्रँडिंग करण्याची घोषणा केली आहे. हे पाऊल संपूर्ण देशभरात Zillion ला सर्वव्यापी लॉयल्टी आणि रिवॉर्ड प्रोग्राम बनवण्याच्या कंपनीच्या दृष्टीकोनाशी सुसंगत आहे.

भारतीय रिजर्व्ह बँकेने HSBC बँकेला 1.73 कोटी रुपयांचा दंड ठोठावला आहे.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने क्रेडिट माहिती कंपनी नियम, 2006 चे उल्लंघन केल्याबद्दल हाँगकाँग आणि शांघाय बँकिंग कॉर्पोरेशन लिमिटेड (HSBC बँक) वर 1.73 कोटी रुपयांचा आर्थिक दंड ठोठावला आहे. आरबीआयने म्हटले आहे की त्यांच्या जोखीम मूल्यांकन अहवालाच्या तपासणीदरम्यान आणि त्याच्याशी संबंधित सर्व पत्रव्यवहार, असे आढळून आले की बँकेने वरील नियमांचे उल्लंघन केले आहे

AIBEA ने बँक ग्राहकांना तक्रार निवारणासाठी मदत करण्यासाठी "बँक क्लिनिक" सादर केले.

- ऑल इंडिया बँक एम्प्लॉईज असोसिएशन (AIBEA) ने किरकोळ बँक ग्राहकांना तक्रार निवारणासाठी मदत करण्यासाठी ऑनलाइन "बँक क्लिनिक" स्थापन करण्याची योजना जाहीर केली आहे. एआयबीईएचे सरचिटणीस सीएच वेंकटचलम यांनी सांगितले की, एकदा ग्राहकाने बँक क्लिनिकमध्ये तक्रार दाखल केली की, एआयबीईएची टीम या समस्येचे निराकरण करण्यासाठी बँकेसोबत काम करेल.

AU Small Finance Bank ने स्वयंरोजगार असलेल्या ग्राहकांसाठी RuPay क्रेडिट कार्ड सादर केले आहे.

- AU स्मॉल फायनान्स बँकेने RuPay सोबत व्यवसाय कॅशबॅक RuPay क्रेडिट कार्ड सादर करण्यासाठी सहकार्य केले आहे, जो स्वयंरोजगार असलेल्या ग्राहकांच्या आर्थिक गरजा पूर्ण करण्यासाठी डिझाइन केलेला एक नवीन उपाय आहे. नवीनतम उत्पादन लहान उद्योगांना विस्तृत फायदे प्रदान करण्याच्या उद्देशाने आहे.

केंद्रीय अर्थमंत्री यांच्या अध्यक्षतेखाली वित्तीय स्थिरता आणि विकास परिषदेच्या (FSDC) 27 व्या बैठक झाली.

- 11 मे 2023 रोजी केंद्रीय अर्थमंत्री श्रीमती. निर्मला सीतारामन यांनी नवी दिल्ली येथे आर्थिक स्थिरता आणि विकास परिषदेच्या (FSDC) 27 व्या बैठकीचे अध्यक्षस्थान केले. 2023-24 च्या अर्थसंकल्पाच्या घोषणेनंतर झालेली ही पहिलीच बैठक होती. आर्थिक क्षेत्राचा आणखी विकास करण्यासाठी आणि लोकांसाठी आर्थिक प्रवेश वाढवण्यासाठी आवश्यक असलेल्या धोरणात्मक आणि कायदेविषयक सुधारणा उपायांवर परिषदेने चर्चा केली.

RBI ने दावा न केलेल्या ठेवींचा निपटारा करण्यासाठी 100 दिवसांची मोहीम सुरू केली.

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने देशातील प्रत्येक जिल्ह्यात दावा न केलेल्या ठेवी शोधून काढण्यासाठी 100 दिवसांची विशेष मोहीम सुरू करण्याची घोषणा केली आहे. 1 जून 2023 पासून सुरू होणाऱ्या या मोहिमेअंतर्गत, बँका प्रत्येक जिल्ह्यात त्यांच्या टॉप 100 लावलेल्या ठेवी शोधून त्यांचा निपटारा करतील. बँकिंग सिस्टीममध्ये हक्क नसलेल्या ठेवींचे प्रमाण कमी करणे आणि अशा ठेवी त्यांच्या हक्काच्या मालकांना परत करणे हा या निर्णयाचा उद्देश आहे.

खराब उत्पादन कामगिरीमुळे भारताची IIP वाढ मार्चमध्ये 1.1% च्या 5 महिन्यांच्या नीचांकी पातळीवर आली.

- भारताची औद्योगिक उत्पादन वाढ मार्च 2023 मध्ये 1.1% या पाच महिन्यांच्या नीचांकी पातळीवर आली, असे सरकारी आकडेवारीनुसार जाहीर करण्यात आले. वीज आणि उत्पादन क्षेत्राची खराब कामगिरी या घसरणीसाठी प्रामुख्याने कारणीभूत आहे, एका वर्षापूर्वीच्या 1.4% च्या तुलनेत उत्पादन क्षेत्र केवळ 0.5% वाढले. मार्च 2023 मध्ये उर्जा उत्पादनात 1.6% ची घट झाली, मागील वर्षी 6.1% वाढ झाली होती.

एप्रिलमध्ये किरकोळ महागाईत लक्षणीय घट झाली.

- जारी करण्यात आलेल्या सरकारी आकडेवारीनुसार, अन्न आणि इंधनाच्या किमती कमी झाल्यामुळे ग्राहक किंमत निर्देशांकावर आधारित भारताची किरकोळ महागाई एप्रिलमध्ये 5.66% वरून घटून 4.7% झाली. हा 18 महिन्यांतील सर्वात कमी महागाई दर आहे आणि सलग दुसऱ्या महिन्यात रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाच्या 2-6% च्या स्वीकार्य श्रेणीमध्ये येतो.

'ग्रीनवॉशिंग' रोखण्यासाठी आरबीआय जीएफआयएनशी सहयोग करते.

- ग्रीनवॉशिंग टेकस्प्रिंटमध्ये सहभागी होण्यासाठी रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने ग्लोबल फायनान्शियल इनोव्हेशन नेटवर्क (GFIN) सोबत सामील केले आहे. पर्यावरणीय, सामाजिक आणि प्रशासन (ESG) क्रेडेन्शियल्सशी संबंधित अतिशयोक्तीपूर्ण, दिशाभूल करणारे किंवा अप्रमाणित दाव्यांच्या सभोवतालच्या चिंतांचे निराकरण करणे हा कार्यक्रमाचा उद्देश आहे. टेकस्प्रिंट 13 आंतरराष्ट्रीय नियामक, फर्म आणि नवोन्मेषकांना एकत्र आणून एक साधन विकसित करेल जे नियामकांना आणि बाजाराला आर्थिक सेवांमधील ग्रीनवॉशिंगच्या जोखमींना अधिक प्रभावीपणे हाताळण्यास मदत करेल.

निर्यात कर्ज देणारी एक्झिम बँक FY24 मध्ये व्यापार वित्त आणि मुदत कर्जासाठी विक्रमी \$4 अब्ज उभारण्याची योजना आखत आहे.

- एक्सपोर्ट इम्पोर्ट बँक ऑफ इंडिया, ज्याला सामान्यतः एक्झिम बँक म्हणून ओळखले जाते, व्यापार वित्त आणि मुदत कर्जासाठी 2023-24 (FY24) आर्थिक वर्षात विक्रमी \$4 अब्ज उभे करण्याची योजना आखत आहे. ही रक्कम बाजाराच्या परिस्थितीवर अवलंबून असेल आणि एक्झिम, ज्याने FY23 मध्ये \$3.47 अब्ज उभे केले, एक व्यापक गुंतवणूकदार आधार आहे आणि ते वेगवेगळ्या चलनांवर लक्ष केंद्रित करेल. एक्सपोर्ट क्रेडिट एजन्सीचे व्यवस्थापकीय संचालक हर्षा बांगारी यांनी सांगितले की, हा निधी बँकेच्या वाढीच्या योजनांना पाठिंबा देण्यासाठी वापरला जाईल.

व्यवसाय बातम्या

Mastercard ने ICC चे जागतिक प्रायोजक आहे.

- Mastercard ने भारतपे कडून आंतरराष्ट्रीय क्रिकेट परिषद (ICC) या युनायटेड स्टेट्स स्थित बहुराष्ट्रीय वित्तीय सेवा महामंडळाचे जागतिक प्रायोजक म्हणून जबाबदारी स्वीकारली आहे. गेल्या वर्षभरात, मास्टर्कार्ड किफायतशीर प्रायोजकत्व सौदे सुरक्षित करण्यासाठी सक्रियपणे प्रयत्न करत आहे आणि पेटीएम कडून भारतीय क्रिकेट नियामक मंडळ (बीसीसीआय) आंतरराष्ट्रीय आणि देशांतर्गत होम फिक्स्चरसाठी शीर्षक प्रायोजकत्व हक्क आधीच मिळवले आहेत.

किमान 5 कोटी रुपयांची उलाढाल असलेल्या कंपन्यांसाठी GST ई-इनव्हॉइसिंग आवश्यक आहे.

- अर्थ मंत्रालयाने अधिसूचित केलेल्या नवीन आदेशानुसार, 5 कोटी ई किंवा त्याहून अधिक उलाढाल असलेल्या व्यवसायांना 1 ऑगस्टपासून सर्व व्यवसाय-ते-व्यवसाय (B2B) व्यवहारांसाठी ई-इनव्हॉइसिंग तयार करणे बंधनकारक असेल. 10 कोटी किंवा त्याहून अधिक उलाढाल असलेल्या कंपन्यांसाठी ई-इनव्हॉइसिंगची पूर्वीची आवश्यकता होती.

लंडन स्टॉक एक्सचेंज ग्रुप हैदराबादमध्ये तंत्रज्ञान केंद्र स्थापन करणार आहे.

- लंडन स्टॉक एक्सचेंज ग्रुप (LSEG) ने हैदराबाद, भारत येथे उत्कृष्ट तंत्रज्ञान केंद्र स्थापन करण्याची आपली योजना जाहीर केली आहे. या हालचालीमुळे वर्षाला सुमारे 1,000 नोकऱ्या निर्माण होण्याची आणि शहरातील बँकिंग, वित्तीय सेवा आणि विमा (BFSI) क्षेत्राला चालना मिळण्याची अपेक्षा आहे. तेलंगणाचे आयटी आणि उद्योग मंत्री केटी रामाराव यांनी लंडनमध्ये एलएसईजी ग्रुपचे सीआयओ अँथनी मॅककार्थी यांच्याशी झालेल्या बैठकीनंतर ही घोषणा केली.

कराराच्या बातम्या

MakeMyTrip भारतीय भाषांमध्ये व्हॉईस असिस्टेड बुकिंग सुरू करण्यासाठी मायक्रोसॉफ्टसोबत करार करण्यात आला.

- MakeMyTrip या अग्रगण्य प्रवासी पोर्टलने भारतीय भाषांमध्ये व्हॉईस-सिस्टेड बुकिंग सुरू करून प्रवासाचे नियोजन व्यापक प्रेक्षकांपर्यंत पोहोचवण्यासाठी मायक्रोसॉफ्टसोबत सहकार्याची घोषणा केली. नवीन तंत्रज्ञान स्टॅकमध्ये वापरकर्त्यांसाठी त्यांच्या प्राधान्यांच्या आधारावर वैयक्तिक प्रवास शिफारशी सक्षम करण्यासाठी Microsoft Azure OpenAI सेवा आणि Azure Cognitive Services समाविष्ट आहेत.

आयुष मंत्रालय आणि ICMR यांनी एकात्मिक आरोग्य संशोधनाला प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि सहकार्य करण्यासाठी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली.

- आयुष मंत्रालय आणि भारतीय वैद्यकीय संशोधन परिषद (ICMR) यांनी एकात्मिक आरोग्य संशोधनाला चालना देण्यासाठी आणि सहकार्य करण्यासाठी सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली आहे. हे सहकार्य आयुष औषध प्रणालीला वैज्ञानिक पुरावे प्रदान करण्यासाठी आणि पारंपारिक औषध ज्ञानासाठी एक स्थान निर्माण करण्याच्या दिशेने एक महत्त्वपूर्ण पाऊल आहे.

शिखर व परिषद बातम्या

इंडोनेशियामध्ये 42 व्या ASEAN शिखर परिषदेला जागतिक विकास केंद्र बनण्यावर लक्ष केंद्रित केले आहे.

- दक्षिणपूर्व आशियाई राष्ट्रांच्या संघटनेची (ASEAN) 42 वी शिखर परिषद इंडोनेशियामध्ये "ASEAN Affairs: Epicenter of Growth" या थीमसह सुरू झाली आहे. "जागतिक विकासामागील केंद्र आणि प्रेरक शक्ती बनण्यासाठी ब्लॉकच्या आशा आणि प्रयत्नांचे प्रदर्शन करणे हे शिखर परिषदेचे उद्दिष्ट आहे.

Y20 मीट, काश्मीर युनिव्हर्सिटी 10 राष्ट्रांमधील प्रतिनिधींचे आयोजन करेल.

- काश्मीर विद्यापीठ हवामान बदलावर दोन दिवसीय युवा 20 कार्यक्रम (Y20) आयोजित करेल ज्यामध्ये कुलगुरू प्रा नीलोफर खान यांच्या मते भारतासह 10 देशांचे प्रतिनिधी एकत्र येतील. 10 आणि 11 मे रोजी होणाऱ्या या कार्यक्रमात रशिया आणि इंडोनेशियाचे चार, अमेरिका आणि ब्राझीलचे प्रत्येकी दोन आणि तुर्की, जपान, दक्षिण कोरिया, नायजेरिया आणि मेक्सिको प्रत्येकी एक असे नऊ परदेशी देशांतील 17 प्रतिनिधी सहभागी होतील अशी अपेक्षा आहे

पीटर्सबर्ग क्लायमेट डायलॉग 2023 तातडीच्या हवामान कृतीची गरज हायलाइट करते.

- पीटर्सबर्ग क्लायमेट डायलॉग, युनायटेड नेशन्स क्लायमेट चेंज कॉन्फरन्स (सीओपी) च्या आधी दरवर्षी आयोजित उच्च-स्तरीय आंतरराष्ट्रीय हवामान चर्चेसाठी एक मंच, बर्लिन, जर्मनी येथे मे 2-3, 2023 या कालावधीत झाला. या वर्षीच्या परिषदेचे आयोजन जर्मनीने केले होते आणि संयुक्त अरब अमिराती, जे संयुक्त राष्ट्रांच्या फ्रेमवर्क कन्व्हेन्शन ऑन क्लायमेट चेंज (UNFCCC) च्या 28 व्या कॉन्फरन्स ऑफ पार्टिज (COP28) चे आयोजन करत आहे. या परिषदेत संयुक्त राष्ट्रांचे सरचिटणीस, COP28 चे अध्यक्ष आणि जर्मन परराष्ट्र मंत्री यांच्यासह 30 हून अधिक देश आणि आंतरराष्ट्रीय संस्थांचे प्रतिनिधी उपस्थित होते.

भारताने नवी दिल्ली येथे शांघाय कोऑपरेशन ऑर्गनायझेशन (SCO) स्टार्टअप फोरमचे प्रथमच आयोजन केले आहे.

- भारताने अलीकडेच शांघाय कोऑपरेशन ऑर्गनायझेशन (SCO) स्टार्टअप फोरमची तिसरी आवृत्ती नवी दिल्ली येथे पहिल्या-वहिल्या भौतिक कार्यक्रमाच्या स्वरूपात आयोजित केली होती. या कार्यक्रमाचे आयोजन वाणिज्य मंत्रालयाच्या अंतर्गत उद्योग आणि अंतर्गत व्यापार विभागाच्या स्टार्टअप इंडियाने केले होते. SCO सदस्य देशांमधील स्टार्टअप परस्परसंवादाचा विस्तार करणे आणि नवकल्पना, रोजगार निर्मिती आणि प्रतिभा निर्माण यांना प्रोत्साहन देणे हे या मंचाचे उद्दिष्ट आहे.

पुरस्कार बातम्या

पुलिट्झर पुरस्कार 2023 जाहीर

- 2023 च्या पुलिट्झर पारितोषिक विजेत्यांची घोषणा करण्यात आली, 15 श्रेणीतील पत्रकारितेसाठी 16 पैकी चार पुरस्कार स्थानिक अधिकाऱ्यांमधील भ्रष्टाचाराचा अहवाल देणाऱ्या स्थानिक आउटलेट्सना देण्यात आले. पुलिट्झर्स हा अमेरिकेतील पत्रकार किंवा संस्थेला मिळू शकणारा सर्वोच्च सन्मान मानला जातो. पुलिट्झर पुरस्कारांच्या प्रशासक मार्जोरी मिलर यांनी या पुरस्कारांची घोषणा केली. पुलिट्झरच्या 22 श्रेणी आहेत. त्यापैकी 21 श्रेणींमध्ये विजेत्यांना \$15,000 रोख पुरस्कार आणि प्रमाणपत्र मिळते.

पत्रकारीतेकारिता पुलित्जर पुरस्कार 2023

श्रेणी	निवड
सार्वजनिक सेवा	एसोसिएटेड प्रेस, मस्टिस्लाव चेरनोव, एवगेनी मालोलेटका, वासिलिसा स्टेपानेको आणि लोरी हिंट के कामासाठी
ब्रेकिंग न्यूज रिपोर्टिंग	लॉस एंजिल्स टाइम्सचे कर्मचारी
इन्वेस्टिव्ह रिपोर्टिंग	द वॉल स्ट्रीट जर्नल कर्मचारी
स्पष्टीकरण अहवाल	अटलांटिक केटलिन डिकरसन
लोक रिपोर्टिंग	मिसिसिपी टुडे की अन्ना वॉल्फ, रिजलँड, मिस।
नॅशनल रिपोर्टिंग	द वॉशिंग्टन पोस्ट की कॅरोलिन किचनर
इंटरनेशनल रिपोर्टिंग	द न्यूयॉर्क टाइम्स कर्मचारी
फीचर लेखन	वाशिंग्टन पोस्ट के एली सास्लो
टिप्पणी	AL.com, बर्मिंघम केइल व्हिटमिर
आलोचना	न्यूयॉर्क पत्रिकाचे एंड्रिया लॉंग चू
संपादक लेखन	नैन्सी एन्क्रम, एमी ड्रिस्कॉल, लुइसा यानेज़, इसाडोरा रंगेल आणि लॉरेन कोस्टेंटिनो मियामी हेराल्ड के
चित्रित अहवाल आणि कमेंट्री	मोना चालाबी, योगदानकर्ता, द न्यूयॉर्क टाइम्स
ब्रेकिंग न्यूज फोटोग्राफी	एसोसिएटेड प्रेसचे फोटोग्राफी जाहीर
फीचर फोटोग्राफी	लॉस एंजिल्स टाइम्सचे क्रिस्टीना हाउस
ऑडियो रिपोर्टिंग	गिमलेट मीडियाचे कर्मचारी विशेषतः कोनी वॉकर

पुलित्जर पुरस्कार 2023: पुस्तके, नाटक आणि संगीत

श्रेणी	शीर्षक आणि लेखक
फिक्शन	"डेमन कॉपरहेड" द्वारे बारबरा किंगसॉल्वर (हार्पर)
फिक्शन	"ट्रस्ट" द्वारे हर्न डियाज़ (रिवरहेड बुक्स)
ड्रामा	सनाज़ टूसी द्वारे "इंग्लिश"
हिस्ट्री	जेफरसन कोवी (बेसिक बुक्स) द्वारे "फ्रीडम डोमिनियन: ए सागा ऑफ व्हाइट रेसिस्टेंस टू फेडरल पावर"
जीवनी	बेवर्ली गेज (वाइकिंग) लिखित "जी-मैन: जे एडगर हूवर एंड मेकिंग ऑफ द अमेरिकन सेंचुरी"
संस्मरण या आत्मकथा	हुआ हसू (डबले) द्वारे "से टू"
कविता	कार्ल फिलिप्स (फररि, स्ट्रेस आणि गिरोक्स) "देन द वार : एंड सिलेक्टेड पोयम्स, 2007-2020" द्वारे

श्रेणी	शीर्षक आणि लेखक
जनरल नॉनफिक्शन	रॉबर्ट सैमुएल्स आणि टोलुस ओलुरुन्निपा (वाइ) द्वारा
म्युजिक	"उमर" रियानोन गिडेंस आणि माइकल एबेल्स

भारताच्या राष्ट्रपती श्रीमती द्रौपदी मुर्मू यांनी 37 शौर्य पुरस्कार प्रदान केले.

- 09 मे 2023 रोजी, संरक्षण गुंतवणूक समारंभ (फेज-1) नवी दिल्ली येथे आयोजित करण्यात आला होता, त्या दरम्यान भारताच्या राष्ट्रपती, श्रीमती द्रौपदी मुर्मू, ज्या सशस्त्र दलाच्या सर्वोच्च कमांडर आहेत, यांनी 8 कीर्ती चक्र आणि 29 शौर्य चक्र प्रदान केले. सशस्त्र दल, केंद्रीय सशस्त्र पोलिस दल आणि राज्य/केंद्रशासित प्रदेश पोलिसांच्या कर्मचाऱ्यांना. पाच कीर्ती चक्र आणि पाच शौर्य चक्र मरणोत्तर प्रदान करण्यात आले.

अ. क्र.	नाव आणि इतर तपशील	सेवा
1	श्री अमित कुमार, असिस्टंट कमांडंट, CRPF	MHA
2.	श्री सतेंद्र सिंग, असिस्टंट कमांडंट, 21 बीएन, सीआरपीएफ	MHA
3.	2693096F हवालदार घनश्याम (आता नायब सुभेदार), द ग्रेनेडियर्स, 55 वी बटालियन, राष्ट्रीय रायफल्स	सैन्य
4.	(i) श्री विक्की कुमार पांडे, उप कमांडंट, 209 CoBRA, CRPF (ii) श्री विजय ओराव, कॉन्स्टेबल/जीडी, 209 कोब्रा, सीआरपीएफ	MHA (एकत्रित कृती)
5.	लेफ्टनंट कमांडर मृत्युंजय कुमार (07456-W)	नौदल
6.	IC-78962W मेजर अमित दहिया, सेना पदक, पहिली बटालियन, द पॅराशूट रेजिमेंट (स्पेशल फोर्स)	सैन्य
7.	(i) श्री सोमय विनायक मुंडे, IPS, अतिरिक्त. पोलीस अधीक्षक (आताचे पोलीस अधीक्षक), महाराष्ट्र पोलीस (ii) श्री रवींद्र काशिनाथ नैताम, हेड कॉन्स्टेबल, महाराष्ट्र पोलीस (iii) श्री टिकाराम संपतराव काटेंगे, पोलीस नाईक, महाराष्ट्र पोलीस	MHA (एकत्रित कृती)
8.	IC-72252H मेजर नितीन धानिया, दुसरी बटालियन, पॅराशूट रेजिमेंट (स्पेशल फोर्स)	सैन्य
9.	14941570X लान्स नाईक राघवेंद्र सिंग, द मेकॅनाइज्ड इन्फंट्री, 9वी बटालियन, राष्ट्रीय रायफल्स	सैन्य
10.	IC-80532L मेजर संदीप कुमार, द ग्रेनेडियर्स, 55 वी बटालियन, राष्ट्रीय रायफल्स	सैन्य
11.	SS-47677W मेजर अभिषेक सिंग, यांत्रिक पायदळ, 50 वी बटालियन, राष्ट्रीय रायफल्स	सैन्य

अ. क्र.	नाव आणि इतर तपशील	सेवा
12.	(i) स्काइडन लीडर संदीप कुमार झाझरिया, खाते/गरुड (ii) कॉर्पोरल (आता सार्जेंट) आनंद सिंग, भारतीय वायुसेना (गरुड)	वायुसेना (एकत्रित कृती)
13.	IC-77164W मेजर आदित्य भदौरिया, कुमाऊँ रेजिमेंट, 50 वी बटालियन, राष्ट्रीय रायफल्स	सैन्य
14.	(i) ग्रुप कॅप्टन योगेश्वर कृष्णराव कांदळकर, (27207) फ्लाईंग (पायलट) (ii) फ्लाइट लेफ्टनंट तेजपाल, (३६५३९) हवामानशास्त्र/गरुड (iii) आघाडीचे एअरक्राफ्टमॅन सुनील कुमार, (990231) भारतीय हवाई दल (सुरक्षा)	वायुसेना (एकत्रित कृती)
15.	SS-48529X कॅप्टन (आता मेजर) युद्धवीर सिंग, द मेकॅनाइज्ड इन्फंट्री, 9वी बटालियन, राष्ट्रीय रायफल्स	सैन्य
16.	SS-48830N कॅप्टन राकेश टीआर, 9वी बटालियन, पॅराशूट रेजिमेंट (स्पेशल फोर्स)	सैन्य
17.	13779485Y लान्स नाईक विकास चौधरी, जम्मू आणि काश्मीर रायफल्स, 3री बटालियन, राष्ट्रीय रायफल्स	सैन्य
18.	SS-48517H कॅप्टन (आता मेजर) अरुण कुमार, कुमाऊँ रेजिमेंट, 13 वी बटालियन, राष्ट्रीय रायफल्स	सैन्य

मुख्यमंत्री योगी आदित्यनाथ यांना भारतरत्न डॉ.आंबेडकर पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.

- भारताचे माजी राष्ट्रपती राम नाथ कोविंद यांनी मुख्यमंत्री योगी आदित्यनाथ यांना भयमुक्त उत्तर प्रदेश निर्माण करण्यासाठी केलेल्या प्रयत्नांसाठी भारतरत्न डॉ. आंबेडकर पुरस्कार प्रदान केला. हा पुरस्कार सोहळा मुंबईतील श्री षण्मुखानंद सभागृहात पार पडला, जिथे यूपी विधान परिषदेचे सदस्य डॉ. लालजी प्रसाद निर्मल यांनी मुख्यमंत्र्यांच्या वतीने हा पुरस्कार स्वीकारला. बुद्धांजली रिसर्च फाउंडेशनने आयोजित केलेल्या या कार्यक्रमाला रामनाथ कोविंद प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित होते. पुरस्कार वितरण सोहळ्याची ही 13वी आवृत्ती होती

कोचीन बंदराला सागर श्रेष्ठ सन्मान पुरस्कार 2023 मिळाला आहे.

- बंदरे, जहाजबांधणी आणि जलमार्ग मंत्रालयाने 2022-23 या कालावधीत नॉन-कंटेनर श्रेणीतील सर्वोत्तम टर्नअराउंड टाइमसाठी कोचीन बंदर प्राधिकरण (CPA) ला सागर श्रेष्ठ सन्मान देऊन सन्मानित केले. बंदरे आणि जहाजबांधणी मंत्री सर्बानंद सोनोवाल यांनी नवी दिल्ली येथे CPA चेअरपर्सन एम. बीना यांना पुरस्कार प्रदान केला. ड्राय बल्क आणि लिक्विड बल्क मालवाहू जहाजे हाताळण्यात कोचीन बंदराच्या उत्कृष्ट कामगिरीचा गौरव म्हणून हा पुरस्कार दिला जातो.

संरक्षण बातम्या

सीमा रस्ते संघटना प्रकल्प दंतक 64 वा स्थापना दिवस साजरा करण्यात आला.

- बॉर्डर रोड ऑर्गनायझेशन प्रोजेक्ट दंतक हा भारताच्या संरक्षण मंत्रालयाच्या अंतर्गत परदेशातील प्रकल्प आहे, ज्याची स्थापना भूतानचे तिसरे राजा जिग्मे दोरजी वांगचुक आणि भारताचे तत्कालीन पंतप्रधान जवाहरलाल नेहरू यांच्यातील कराराच्या परिणामी 24 एप्रिल 1961 रोजी झाली. भूतानच्या दुर्गम भागात पायाभूत सुविधा विकसित करण्यात आणि कनेक्टिव्हिटी प्रदान करण्यात दंतक प्रकल्प महत्त्वपूर्ण ठरला आहे.

राजनाथ सिंह यांनी चंदीगडमध्ये आयएफ हेरिटेज सेंटरचे उद्घाटन केले.

- भारताचे संरक्षण मंत्री राजनाथ सिंह यांनी भारतीय हवाई दल आणि केंद्रशासित प्रदेश चंदीगड यांच्यातील सामंजस्य करारांतर्गत 8 मे रोजी चंदीगड येथे देशातील पहिले भारतीय वायुसेना हेरिटेज केंद्र उघडले. हे केंद्र 17,000 चौरस फुटांवर पसरलेले आहे आणि 1965, 1971 आणि कारगिल युद्धे तसेच बालाकोट हवाई हल्ल्यासारख्या मागील संघर्षांमध्ये भारतीय वायुसेनेच्या भूमिकेचा उत्सव भितीचित्रे आणि स्मरणचित्रांद्वारे साजरा केला जातो.

'एमव्ही एमएसएस गॅलेना' या जहाजाला शंतनू ठाकूर यांनी हिरवा झेंडा दाखवला.

- बंदरे, जहाजबांधणी आणि जलमार्ग राज्यमंत्री, श्री शंतनू ठाकूर यांनी एका समारंभाचे अध्यक्षस्थान भूषवले जेथे त्यांनी VO चिदंबरनार बंदरावरून 'एमव्ही एमएसएस गॅले' या जहाजाला हिरवा झेंडा दाखवून तुतिकोरिन आणि मालदीव दरम्यान थेट शिपिंग सेवेचे उद्घाटन केले.

भारतीय नौदलाने 06 मे रोजी कोची येथील नौदल तळावर INS मगरला 36 वर्षांच्या सेवेनंतर बंद केली.

- INS मगर ही सर्वात जुनी लॉडिंग शिप टॅक (मोठी) भारतीय नौदलाने 06 मे रोजी कोची येथील नौदल तळावर 36 वर्षांच्या सेवेनंतर बंद केली. पदोन्नती समारंभास दक्षिणी नौदल कमांडचे कमांडिंग-इन-चीफ व्हाईस अॅडमिरल एमए हम्पीहोली, तसेच एअर मार्शल बी मणिकान्तन, एअर ऑफिसर कमांडिंग-इन-चीफ, सदरन एअर कमांड उपस्थित होते. कमांडर हेमंत सालुंखे यांनी जहाजाच्या सेवेदरम्यान या जहाजाचे नेतृत्व केले. या कार्यक्रमात जहाजाच्या टाइमलाइनचे प्रकाशन आणि एक विशेष टपाल कव्हर समाविष्ट होते.

हवाई दलाला स्वदेशी VTOL लोडिंग युद्धसामग्रीची पहिली तुकडी मिळाली.

- हवाई दलाला त्यांचे पहिले स्वदेशी बनावटीचे आणि विकसित लोडिंग युद्धसामग्री प्राप्त झाली आहे. हे सर्व प्रकारच्या भूप्रदेश आणि उच्च उंचीच्या क्षेत्रांमधून कार्य करण्यास सक्षम आहेत आणि कोणत्याही कर्मचाऱ्याला धोका न देता, 50 किमी पेक्षा जास्त अंतरावरील लक्ष्य खाली करू शकतात. Tata Advanced Systems Limited (TASL) ने विकसित केलेली, स्वायत्त प्रणाली व्हर्टिकल टेक ऑफ आणि लॉडिंग (VTOL) साठी डिझाइन केलेली आहे आणि चाचण्या आणि चाचण्या दरम्यान अचूक स्ट्राइक करण्याची क्षमता यशस्वीरित्या प्रदर्शित केली आहे.

भारतासाठी पहिल्या एअरबस C295 ने आपले पहिले उड्डाण यशस्वीरित्या पूर्ण केले.

- भारतासाठी पहिल्या C295 विमानाने त्याचे उद्घाटन उड्डाण यशस्वीपणे पूर्ण केले आहे, जे 2023 च्या उत्तरार्धात त्याच्या वितरणासाठी एक महत्त्वपूर्ण उपलब्धी दर्शविते. रणनीतिक विमानाने (भारतीय हवाई दलाने वापरलेले) सेव्हिल, स्पेन येथून सकाळी 11:45 वाजता स्थानिक पातळीवर उड्डाण केले.

भारत आणि थायलंड 35 वी इंडो-थाई समन्वित गस्त (CORPAT) आयोजित करतात.

- भारतीय नौदल आणि रॉयल थाई नौदलाने 3 मे ते 10 मे 2023 दरम्यान भारत-थायलंड समन्वित गस्त (इंडो-थाई CORPAT) ची 35 वी आवृत्ती आयोजित केली होती. या सरावाचा उद्देश दोन्ही देशांमधील सागरी संबंध अधिक मजबूत करणे आणि सुरक्षितता सुनिश्चित करणे हा होता.

क्रीडा बातम्या

कार्लोस अल्काराझने आपल्या माद्रिद ओपन टेनिस ट्रॉफीचा यशस्वीपणे बचाव केला आहे.

- कार्लोस अल्काराझने आपल्या माद्रिद ओपन टेनिस ट्रॉफीचा यशस्वीपणे रक्षण केला आहे आणि त्याने अतिशय चांगल्या जॅन-लेनार्ड स्ट्रफला 6-4 3-6 6-3 असे तीन सेटमध्ये पराभूत केले आहे. अवघ्या तासाभरात मिळालेल्या या विजयाने 19 वर्षीय खेळाडूच्या विजयाची मालिका 10 पर्यंत नेली आणि गेल्या महिन्यात बार्सिलोनामध्ये विजयानंतर सलग दुसरे विजेतेपद मिळवले.

प्रवीण चित्रवेलने तिहेरी उडीत नवा राष्ट्रीय विक्रम केला.

- भारतीय ऍथलीट प्रवीण चित्रवेलने हवाना, क्युबा येथे झालेल्या ऍथलेटिक्स मीटमध्ये 17.37 मीटरच्या विक्रमी राष्ट्रीय गुणासह पुरुषांची तिहेरी उडी स्पर्धा जिंकून एक विलक्षण कामगिरी केली. 2016 मध्ये बेंगळूरु येथे झालेल्या तिसऱ्या इंडियन ग्रामीमध्ये रेनजीथ महेश्वरीने सेट केलेला 17.30 मीटरचा पूर्वीचा पुरुष तिहेरी उडी राष्ट्रीय विक्रम त्याने मागे टाकला.
- प्रवीण चित्रवेलने प्रुएबा डी कॉन्क्रेटसिओन 2023 येथे पाचव्या उडीसह -1.5m/से हेडविंड रीडिंग दरम्यान हा अपवादात्मक गुण मिळवला, जो अधिकृत नोंदीसाठी (+2.0m/s) परवानगी दिलेल्या पवन सहाय्यापेक्षा कमी आहे.

मॅक्स वर्स्टेपेनने मियामी ग्रँड प्रिक्स 2023 जिंकली.

- वर्ल्ड चॅम्पियन मॅक्स वर्स्टेपेनने ग्रिडवर नवव्या स्थानावरून रेड बुलचा संघ सहकारी सर्जिओ पेरेझचा पराभव केला आणि मियामी ग्रँड प्रिक्स 2023 जिंकला. या विजयामुळे वर्स्टेपेनची क्रमवारीच्या शीर्षस्थानी आघाडी वाढली आणि गतवर्षीच्या पहिल्या मियामी शर्यतीत त्याच्या विजयानंतर. ऍस्टन मार्टिनच्या स्पॅनिश अनुभवी फर्नांडो अलोन्सोने या हंगामात पाच शर्यतींमध्ये चौथ्या पोडियमसाठी तिसरे स्थान पटकावले कारण तो त्याच्या उशीरा कारकिर्दीच्या पुनरुज्जीवनाचा आनंद घेत आहे. पात्रता फेरीत उशीरा क्रॅश झालेल्या आणि ग्रिडवर सातव्या स्थानावर असलेल्या चार्ल्स लेक्लेर्कने आठव्या क्रमांकावर असलेल्या अल्पाइनच्या फ्रेंच खेळाडू पियरे गॅसलीसह सातव्या स्थानावर समाधान मानावे लागले.

लिओनेल मेस्सीला पॅरिसमध्ये झालेल्या समारंभात लॉरियस स्पोर्ट्समन ऑफ द इयर पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले.

- 2022 च्या विश्वचषकात अर्जेन्टिनाला त्यांचा कर्णधार म्हणून विजय मिळवून देणाऱ्या लिओनेल मेस्सीला पॅरिसमध्ये झालेल्या समारंभात लॉरियस स्पोर्ट्समन ऑफ द इयर पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले. त्या व्यतिरिक्त, कतारमध्ये चॅम्पियनशिप जिंकणाऱ्या अर्जेन्टिना पुरुष फुटबॉल संघाच्या वतीने मेस्सीने वर्षातील सर्वोत्तम संघाचा पुरस्कार स्वीकारला. त्याच वर्षी वर्ल्ड स्पोर्ट्समन ऑफ द इयर अवॉर्ड आणि वर्ल्ड टीम ऑफ द इयर अवॉर्ड दोन्ही मिळवणारा मेस्सी हा पहिला अॅथलीट बनला.

फखर जमान आणि नरुमोल चाईवाई यांना एप्रिल महिन्यातील ICC खेळाडूचा ताज मिळाला.

- इंटरनॅशनल क्रिकेट कौन्सिल (ICC) ने एप्रिल 2023 साठी ICC प्लेयर ऑफ द मंथ पुरस्कार विजेत्यांची घोषणा केली. पाकिस्तानच्या फखर जमानने ICC पुरुष खेळाडूचा मंथ पुरस्कार जिंकला आणि थायलंडचा कर्णधार नरुमोल चाईवाईने ICC महिला खेळाडूचा मंथ जिंकला. दोघांनी वन-डे इंटरनॅशनल (ODI) फॉर्मेटमध्ये आपापल्या देशांसाठी प्रभावी मॅच-विनिंग कामगिरी केली.

अँडी मरेने ऍक्स-एन-प्रोव्हन्समध्ये टॉमी पॉलवर विजय मिळवला.

- अँडी मरे या स्कॉटिश टेनिसपटूने Aix-एन-प्रोव्हन्स येथील ATP चॅलेंजर स्पर्धेच्या अंतिम फेरीत टॉमी पॉल या जागतिक क्रमवारीत 17व्या क्रमांकावर असलेल्या टॉमी पॉलचा 2-6, 6-1 6-2 असा पराभव करून 2019 नंतरची पहिली स्पर्धा जिंकली आहे. हा विजय केवळ 2019 मधील अँटवर्प नंतरचे त्याचे पहिले विजेतेपदच नाही तर 2016 मधील रोम मास्टर्स 1000 नंतरचे त्याचे पहिले क्ले कोर्ट विजेतेपद देखील आहे, ज्यामुळे त्याचे जागतिक रँकिंग 42 व्या क्रमांकावर आहे.

राजस्थान रॉयल्सच्या युजवेंद्र चहलने IPL मध्ये 300 विकेट्स घेऊन एक विक्रम केला आहे.

- भारत आणि राजस्थान रॉयल्स क्रिकेट संघाचा फिरकी गोलंदाज युजवेंद्र चहलने रविवारी इतिहास रचला कारण तो T20 क्रिकेटमध्ये 300 बळी घेणारा पहिला भारतीय गोलंदाज ठरला. सनरायझर्स हैदराबादविरुद्ध चहलच्या प्रभावी कामगिरीमुळे त्याने चार षटकांत केवळ 17 धावा देऊन चार विकेट घेतल्या, शेवटी त्याच्या संघाला 72 धावांनी विजय मिळवून दिला.

भारतीय फुटबॉलपटू पीके बॅनर्जी यांचा वाढदिवस 'एआयएफएफ ग्रासरूट्स डे' म्हणून साजरा केला जाणार आहे.

- अखिल भारतीय फुटबॉल महासंघाने (एआयएफएफ) घोषित केले आहे की 23 जून, भारतीय फुटबॉल खेळाडू प्रदीप कुमार बॅनर्जी यांची जयंती 'एआयएफएफ ग्रासरूट्स डे' म्हणून ओळखली जाईल. भारतीय फुटबॉलमधील पीकेच्या उल्लेखनीय योगदानाची पावती म्हणून हा निर्णय घेण्यात आला, विशेषतः 1962 आशियाई क्रीडा स्पर्धेत राष्ट्रीय संघाला ऐतिहासिक सुवर्णपदक जिंकून देण्यात त्यांची महत्त्वपूर्ण भूमिका. एआयएफएफचे सरचिटणीस डॉ. शाजी प्रभाकरन यांनी फुटबॉलपटू म्हणून त्याच्या उत्कृष्ट कारकिर्दीला श्रद्धांजली म्हणून पीकेच्या वाढदिवसाची निवड स्पष्ट केली.

राजस्थान रॉयल्सच्या यशस्वी जैस्वालने 13 चेंडूत आयपीएलमध्ये सर्वात जलद 50 धावा केल्या.

- IPL 2023 मध्ये यशस्वी जैस्वाल उत्कृष्ट कामगिरी करत आहे. कोलकाता नाईट रायडर्स विरुद्ध ईडन गार्डन्स येथे झालेल्या सामन्यादरम्यान, त्याने IPL इतिहासातील सर्वात जलद 50 धावा करून केवळ 13 चेंडूमध्ये ही कामगिरी करून एक नवीन विक्रम प्रस्थापित केला. किंग्ज इलेव्हन पंजाब आणि कोलकाता नाईट रायडर्सकडून खेळताना या दोघांनी अनुक्रमे 14 चेंडूत 50 धावा करणाऱ्या केएल राहुल आणि पॅट कमिन्स यांच्या मागील विक्रमाला मागे टाकले.

विज्ञान बातम्या

भारतीय अंतराळ संशोधन संस्था ने अंतराळ विज्ञान आणि तंत्रज्ञान जागरूकता प्रशिक्षण कार्यक्रम सुरू केला.

- भारतीय अंतराळ संशोधन संस्था (ISRO) ने भौतिक विज्ञान आणि तंत्रज्ञानाच्या पदव्युत्तर आणि अंतिम वर्षाच्या अंडरग्रेजुएट विद्यार्थ्यांसाठी नवीन ऑनलाइन प्रशिक्षण कार्यक्रम जाहीर केला आहे. या कार्यक्रमाचे नाव स्पेस सायन्स अँड टेक्नॉलॉजी अवेअरनेस ट्रेनिंग (स्टार्ट) आहे आणि भारतीय विद्यार्थ्यांना स्पेस सायन्स आणि टेक्नॉलॉजीमध्ये व्यावसायिक बनण्यासाठी ISRO च्या प्रयत्नांचा एक भाग आहे.

लघुग्रह 2023 HG1 अंतराळातून पृथ्वीच्या दिशेने 7200 किमी प्रतितास वेगाने जात आहे.

- नासाच्या जेट प्रोपल्शन प्रयोगशाळेने मे महिन्यात पृथ्वीच्या जवळ येणाऱ्या पाच लघुग्रहांविषयी तपशील जारी केला आहे. लघुग्रह 2023 HG1 सध्या पृथ्वीच्या दिशेने 7200 KMPH (2 KMPH) वेगाने प्रवास करत आहे आणि त्याचा आकार घरासारखा आहे. 9 मे 2023 रोजी, ते 60 फूट (18 मीटर) व्यासासह, पृथ्वीच्या 2,590,000 मैल (4,160,000 किमी) च्या आत जाण्याची अपेक्षा आहे.

Google चा Bard चॅटबॉट भारतासह जागतिक स्तरावर लॉन्च होणार आहे.

- Google ने जाहीर केले आहे की ते भारतासह 180 हून अधिक देशांमध्ये जनरेटिव्ह AI चॅटबॉट बार्ड आणणार आहे. बार्ड हे एक मोठे लॅंग्वेज मॉडेल (LLM) आहे जे मजकूर व्युत्पन्न करू शकते, भाषांचे भाषांतर करू शकते, विविध प्रकारची सर्जनशील सामग्री लिहू शकते आणि आपल्या प्रश्नांची माहितीपूर्ण उत्तरे देऊ शकते. हे अद्याप विकासधीन आहे, परंतु यासह अनेक प्रकारची कार्ये करण्यास शिकले आहे

WHO ने mpox साठी जागतिक आरोग्य आणीबाणीचा अंत घोषित केला.

- जागतिक आरोग्य संघटनेने (WHO) 11 मे रोजी जाहीर केले की, mpox साठी जागतिक आरोग्य आणीबाणी, पूर्वी मंकीपॉक्स म्हणून ओळखला जाणारा विषाणूजन्य रोग, 10 महिन्यांनंतर संपला आहे. मे 2022 मध्ये हा रोग जागतिक स्तरावर पसरू लागल्यापासून 100 हून अधिक देशांमध्ये पुष्टी झालेल्या प्रकरणांनंतर हे समोर आले आहे. WHO च्या आपत्कालीन समितीने आरोग्य आणीबाणी संपवण्याची शिफारस केली आहे आणि WHOचे महासंचालक टेड्रोस अँधानोम गेब्रेयसस यांनी पत्रकार परिषदेत निर्णय जाहीर केला.

गुगलच्या भारतातील ऐतिहासिक उपग्रह प्रतिमा गायब झाल्या आहेत.

- अनेक विद्वान आणि संशोधकांनी असे नमूद केले आहे की गेल्या दोन दशकांमध्ये भारताच्या उपग्रहीय ऐतिहासिक प्रतिमा गुगल अर्थवरून गायब झाल्या आहेत. स्थलाकृति, वनक्षेत्र, शहरीकरण आणि इतिहासातील बदलांचा मागोवा घेण्यासाठी ही सेवा अवलंबून आहे. 2020 मधील उपग्रह प्रतिमा अजूनही भारतातील काही ठिकाणांसाठी उपलब्ध असली तरी, अमृतसरच्या स्वच्छ ऐतिहासिक प्रतिमांशी तुलना केल्यास फरक स्पष्ट आहे.

IBM आणि NASA AI वापरून उपग्रह डेटाला उच्च-रिझोल्यूशन नकाशांमध्ये रूपांतरित करण्यासाठी करार केला.

- इंटरनॅशनल बिझनेस मशिन्स कॉर्पोरेशन (IBM) आणि नॅशनल एरोनॉटिक्स अँड स्पेस अँडमिनिस्ट्रेशन (NASA) ने नवीन भू-स्थानिक पाया मॉडेल सादर केले आहे जे पूर, आग आणि इतर लँडस्केप बदलांच्या तपशीलवार नकाशांमध्ये उपग्रह डेटाचे रूपांतर करू शकते. हे नकाशे पृथ्वीच्या इतिहासात अंतर्दृष्टी देऊ शकतात आणि त्याच्या भविष्याची झलक देऊ शकतात. या वर्षाच्या उत्तरार्धात पूर्वावलोकनासाठी हे भू-स्थानिक समाधान प्रवेशयोग्य बनवणे हे सहयोगी प्रयत्नांचे उद्दिष्ट आहे.

महत्वाचे दिवस

जागतिक थॅलेसेमिया दिन 08 मे रोजी साजरा केला जातो.

- 8 मे हा जागतिक थॅलेसेमिया दिन म्हणून साजरा केला जातो, जो थॅलेसेमिया नावाच्या अनुवांशिक विकाराबद्दल जागरूकता वाढवण्यासाठी समर्पित एक विशेष दिवस आहे. या विकारामुळे शरीरात रक्तातील ऑक्सिजन वाहून नेण्यासाठी आवश्यक असलेल्या हिमोग्लोबिनची अपुरी मात्रा तयार होते. थॅलेसेमिया असलेल्या व्यक्तींना ही स्थिती वारशाने मिळते आणि त्यामुळे त्यांच्या रक्तातील ऑक्सिजन वाहून नेणाऱ्या प्रथिनांची पातळी कमी होते. जागतिक थॅलेसेमिया दिनाचे उद्दिष्ट या रक्त विकाराबद्दल समज आणि ज्ञान वाढवणे आणि जे लोक या आजाराने जगतात त्यांना पाठिंबा दर्शवणे हा आहे.

जागतिक रेड क्रॉस दिवस 8 मे रोजी साजरा केला जातो.

- जागतिक रेड क्रॉस आणि रेड क्रेसेंट दिवस दरवर्षी 8 मे रोजी हेन्री ड्युन्ट यांच्या जयंती निमित्त साजरा केला जातो, ज्यांनी रेड क्रॉसची आंतरराष्ट्रीय समिती (ICRC) ची स्थापना केली आणि नोबेल शांतता पारितोषिक मिळालेली पहिली व्यक्ती होती. रेड क्रॉस आणि रेड क्रेसेंट चळवळ हे एक जागतिक मानवतावादी नेटवर्क आहे जे जगभरातील जवळजवळ प्रत्येक देशात कार्यरत आहे.

10 मे रोजी आंतरराष्ट्रीय अर्गानिया दिवस 2023 साजरा केला जातो.

- दरवर्षी 10 मे रोजी, अर्गानियाचा आंतरराष्ट्रीय दिवस किंवा अर्गान वृक्षाचा आंतरराष्ट्रीय दिवस जगभरात अरगन वृक्षाच्या पर्यावरणीय महत्त्वाबद्दल जागरूकता आणि समजून घेण्यासाठी पाळला जातो. ही सुट्टी UNESCO ने 2021 मध्ये स्थापित केली होती.

राष्ट्रीय तंत्रज्ञान दिवस 11 मे रोजी साजरा केला जातो.

- दरवर्षी 11 मे रोजी, भारत देशाच्या विकासात आपल्या शास्त्रज्ञ, अभियंते आणि तंत्रज्ञांच्या उल्लेखनीय कामगिरी आणि योगदानांना ओळखण्यासाठी आणि त्यांचा सन्मान करण्यासाठी राष्ट्रीय तंत्रज्ञान दिन पाळतो. या दिवसाचे सांस्कृतिक आणि ऐतिहासिक महत्त्व आहे, भारताचे नवकल्पना आणि तंत्रज्ञानाच्या प्रगतीसाठीचे समर्पण अधोरेखित करते. 'स्कूल टू स्टार्टअप्स- इग्राइटिंग यंग माइंड्स टू इनोव्हेट' ही यंदाची थीम आहे

आंतरराष्ट्रीय वनस्पती आरोग्य दिन 12 मे रोजी साजरा केला जातो.

- संयुक्त राष्ट्रांनी 12 मे हा आंतरराष्ट्रीय वनस्पती आरोग्य दिन (IDPH) नियुक्त केला आहे ज्यामुळे वनस्पतींच्या आरोग्याचे संरक्षण भूक संपवण्यास, गरिबी कमी करण्यास, जैवविविधता आणि पर्यावरणाचे संरक्षण आणि आर्थिक विकासाला चालना देण्यास कशी मदत करू शकते.

आंतरराष्ट्रीय परिचारिका दिन 12 मे रोजी साजरा केला जातो.

- 12 मे 1820 रोजी जन्मलेल्या आधुनिक नर्सिंगच्या संस्थापक फ्लॉरेन्स नाइटिंगेल यांच्या स्मरणार्थ दरवर्षी 12 मे रोजी आंतरराष्ट्रीय परिचारिका दिन पाळला जातो. नाइटिंगेल ही एक ब्रिटिश परिचारिका, सांख्यिकीशास्त्रज्ञ आणि समाज सुधारक होती ज्यांचा पाया घातला गेला. ज्याला आपण आधुनिक नर्सिंग म्हणून पाहतो. आंतरराष्ट्रीय परिचारिका दिन हा एक जागतिक उत्सव आहे जो जगभरातील परिचारिकांची वचनबद्धता आणि शौर्य ओळखतो आणि साजरा करतो. Our Nurses. Our Future ही आंतरराष्ट्रीय परिचारिका दिनाची थीम आहे.

जागतिक स्थलांतरित पक्षी दिवस 13 मे रोजी साजरा केला जातो.

- जागतिक स्थलांतरित पक्षी दिन हा वर्षातून दोनदा मे आणि ऑक्टोबरच्या दुसऱ्या शनिवारी आयोजित केलेला जागतिक कार्यक्रम आहे. स्थलांतरित पक्ष्यांच्या संवर्धनाला प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि त्यांच्या महत्त्वाविषयी जागरूकता निर्माण करण्यासाठी हे पक्षीप्रेमींना एकत्र आणते. 2023 मध्ये, या पक्ष्यांसाठी पाणी आणि त्याचे महत्त्व यावर लक्ष केंद्रित केले आहे. आज, 13 मे, जागतिक स्थलांतरित पक्षी दिन साजरा केला जातो. जागतिक स्थलांतरित पक्षी दिवस 2023 अधिकृतपणे 13 मे आणि 14 ऑक्टोबर रोजी आयोजित केला जाईल. जागतिक स्थलांतरित पक्षी दिन 2023 पाणी आणि स्थलांतरित पक्ष्यांसाठी त्याचे महत्त्व या विषयावर लक्ष केंद्रित करेल.

निधन बातम्या

मेक्सिकोचे दिग्गज फुटबॉलपटू अँटोनियो कार्बाजल यांचे 93 व्या वर्षी निधन झाले.

- पाच विश्वचषकांमध्ये सहभागी होणारा पहिला मेक्सिकन खेळाडू अँटोनियो कार्बाजल यांचे वयाच्या ९३ व्या वर्षी निधन झाले. कार्बाजल, ज्याला "ला टोटा" असे टोपणनाव होते, ते 1950 ते 1966 दरम्यान मेक्सिकोकडून खेळले, त्यांनी 11 विश्वचषक सामने खेळले. FIFA विश्वचषक स्पर्धेत पाच सामने खेळून विक्रमी कामगिरी करण्यासाठी तो प्रसिद्ध आहे, (2018 पर्यंत) फक्त दोन पुरुषांनी ही कामगिरी केली आहे.

अखिल भारतीय फुटबॉल महासंघाचे (एआयएफएफ) माजी उपाध्यक्ष एआर खलील यांचे निधन झाले.

- अखिल भारतीय फुटबॉल महासंघाचे (एआयएफएफ) माजी उपाध्यक्ष एआर खलील यांचे निधन झाले. ते 91 वर्षांचे होते. कर्नाटक राज्य फुटबॉल संघटनेचे (KSFA) अध्यक्ष म्हणून 28 वर्षे काम केलेले खलील यांनी AIFF कोषाध्यक्ष आणि कार्यकारी समिती सदस्य म्हणूनही काम केले होते. प्रसंगी खलील आशियाई फुटबॉल महासंघाच्या स्थायी समितीचे सदस्य होते.

पुस्तके आणि लेखक बातम्या

के. के. शैलजा यांचे 'माय लाइफ अँज अ कॉम्प्रेड' हे आत्मचरित्र जुगरनॉट बुक्सद्वारे प्रकाशित केले जाणार आहे.

- CPM केंद्रीय समिती सदस्य आणि केरळचे माजी आरोग्य मंत्री, KK शैलजा यांचे 'माय लाइफ अँज अ कॉम्प्रेड' नावाचे आत्मचरित्रात्मक कार्य, जुगरनॉट बुक्स, दिल्ली स्थित प्रकाशन संस्था प्रकाशित करणार आहे. कोची बिऍनाले फाऊंडेशनच्या माजी सीईओ आणि पत्रकार मंजू सारा राजन यांच्यासोबत लिहिलेल्या, माय लाइफ अँज अ कॉम्प्रेड या त्यांच्या नवीन पुस्तकात, शैलजा यांनी मलबारमधील एका छोट्या वसाहतीत सुरू झालेल्या त्यांच्या आयुष्याच्या वाटचालीबद्दल लिहिले आहे.

कस्तुरी रे लिखित "द्रौपदी मुर्मू: फ्रॉम ट्रायबल हिंटरलँड्स टू रायसीना हिल्स" नावाचे पुस्तक प्रकाशित

- "द्रौपदी मुर्मू: ट्रायबल हिंटरलँड्स टू रायसीना हिल्स" हे पुस्तक एका आदिवासी मुलीची प्रेरणादायी कथा सांगते जिने अडथळ्यांवर मात करून लवचिकता, दृढनिश्चय आणि चिकाटीचे प्रतीक बनले आहे. ओडिशाच्या मयूरभंज जिल्ह्यातील तिचे छोटेसे गाव सोडून भारताची पहिली नागरिक बनण्यापर्यंत मुर्मूने अपारंपरिक मार्गाने अनेक टप्पे गाठले. पुस्तकाचे लेखक कस्तुरी रे आहेत.

फिरोज वरुण गांधी यांचे "द इंडियन मेट्रोपोलिस: डिकन्स्ट्रक्टिंग इंडियाज अर्बन स्पेसेस" पुस्तक प्रकाशित

- द इंडियन मेट्रोपोलिस: डिकन्स्ट्रक्टिंग इंडियाज अर्बन स्पेसेस हे फिरोज वरुण गांधी यांचे 2023 मध्ये प्रकाशित झालेले पुस्तक आहे. हे पुस्तक दारिद्र्य, असमानता, गुन्हेगारी आणि पर्यावरणीय न्हास यांसह भारतातील शहरी जागांना भेडसावणाऱ्या आव्हानांचे परीक्षण करते. गांधींचे म्हणणे आहे की भारतातील शहरे अधिक सर्वसमावेशक आणि टिकाऊ होण्यासाठी बदलणे आवश्यक आहे.

अहवाल आणि निर्देशांक बातम्या

सलग सातव्या वर्षी एव्हरेस्ट वार्षिक आयटीएस रँकिंगमध्ये एक्सेंट्र अव्वल आहे.

- ग्लोबल आयटी रिसर्च फर्म एव्हरेस्ट ग्रुपने वार्षिक पीक मॅट्रिक्स सर्व्हिस प्रोव्हायडर ऑफ द इयर अवॉर्ड्स फॉर इन्फॉर्मेशन टेक्नॉलॉजी (आयटी) सेवा जारी केले आहेत. रँकिंगमध्ये मोठ्या आयटी सेवा प्रदात्यांची वार्षिक कमाई \$2 अब्ज पेक्षा जास्त आहे ज्यांनी उत्कृष्ट क्षमता आणि सेवा धोरणे प्रदर्शित केली आहेत.
- सलग सातव्या वर्षी, Accenture ने क्रमवारीत प्रथम क्रमांक मिळवला आहे, त्यानंतर टाटा कन्सल्टन्सी सर्व्हिसेस (TCS), कॅपजेमिनी, विप्रो आणि एचसीएलटेक यांचा क्रमांक लागतो. टीसीएस दुसऱ्या स्थानावर पोहोचले, तर कॅपजेमिनी आणि विप्रो यांनी गेल्या वर्षीच्या क्रमवारीत प्रत्येकी तीन स्थानांची वाढ केली.

जागतिक माता मृत्यू, मृत जन्म आणि नवजात मृत्यूंपैकी 60% मृत्यू असलेल्या 10 देशांच्या यादीत भारत आघाडीवर आहे.

- जागतिक आरोग्य संघटना (WHO), युनायटेड नेशन्स चिल्ड्रन्स फंड (UNICEF), आणि युनायटेड नेशन्स पॉप्युलेशन फंड (UNFPA) च्या नवीन अहवालात जागतिक स्तरावर माता मृत्यू, मृत जन्म आणि नवजात मृत्यू कमी करण्यासाठी येणाऱ्या आव्हानांवर प्रकाश टाकण्यात आला आहे. अहवालात असे दिसून आले आहे की, 2020-2021 मध्ये, अशा प्रकारचे एकत्रित 4.5 दशलक्ष मृत्यू झाले आहेत, ज्यात एकूण 60% वाटा असलेल्या 10 देशांच्या यादीत भारत आघाडीवर आहे.

विविध बातम्या

किरेन रिजिजू यांनी पहिल्या टॅंगिन भाषेतील चित्रपटाचा ट्रेलर लॉन्च केला.

- केंद्रीय मंत्री किरेन रिजिजू यांनी त्यांच्या गृहराज्य अरुणाचल प्रदेशच्या टॅंगिन भाषेत "पहिल्यांदा" चित्रपटाचा ट्रेलर लॉन्च केल्यानंतर सांगितले. हा चित्रपट संपूर्ण देश आणि जगासमोर टॅंगिन समुदायाची संस्कृती प्रदर्शित करताना दिसतो.

भारताने म्यानमारमधील सिटवे बंदर कार्यान्वित केले.

- कोलकाता येथील श्यामा प्रसाद मुखर्जी बंदरातून पहिले शिपमेंट रवाना होऊन म्यानमारमधील सिटवे बंदर भारताने कार्यान्वित केले आहे. हा प्रकल्प कलादान मल्टीमॉडल ट्रान्झिट ट्रान्सपोर्ट उपक्रमाचा एक भाग आहे. उद्घाटन शिपमेंट, 1,000 मेट्रिक टन वजनाच्या 20,000 सिमेंटच्या पिशव्या घेऊन, सिटवे बंदरावर पोहोचणे अपेक्षित आहे.

सरकारी पॅनेलने 2027 पर्यंत डिझेल 4-चाकी वाहनांवर बंदी घालण्याची शिफारस केली आहे.

- भारतातील पेट्रोलियम आणि नैसर्गिक वायू मंत्रालयाने सुरू केलेल्या अहवालात 2027 पर्यंत 10 लाखांपेक्षा जास्त लोकसंख्या असलेल्या शहरांमध्ये डिझेल-इंधन असलेल्या चारचाकी वाहनांच्या वापरावर बंदी घालण्याचा आणि त्याऐवजी इलेक्ट्रिक आणि गॅस-आधारित वाहनांना प्रोत्साहन देण्याचा प्रस्ताव आहे. माजी तेल सचिव तरुण कपूर यांच्या नेतृत्वाखालील पॅनेलने 2035 पर्यंत अंतर्गत ज्वलन इंजिन असलेल्या मोटरसायकल, स्कूटर आणि तीनचाकी वाहने हळूहळू बंद करण्याची शिफारस केली.

मोचा चक्रीवादळाबद्दल थोडक्यात माहिती

- चक्रीवादळ मोचा हे 10 मे 2023 रोजी बंगालच्या उपसागरात तयार झालेले एक अतिशय तीव्र चक्रीवादळ होते. वादळाची तीव्रता वेगाने वाढत गेली, 14 मे रोजी बांगलादेशात लँडफॉल करण्यापूर्वी 160 किलोमीटर प्रति तास (100 मैल प्रति तास) वेगाने वारे पोहोचले. वादळामुळे बांगलादेश आणि म्यानमारमध्ये मोठ्या प्रमाणावर नुकसान झाले, किमान 100 लोक ठार झाले आणि लाखो लोक विस्थापित झाले. येमेनने केलेल्या सूचनेनुसार मोचा चक्रीवादळाचे नाव देण्यात आले.

टाइम मासिकाच्या मुखपृष्ठावर दीपिका पदुकोण दिसली.

- बॉलिवूड स्टार दीपिका पदुकोण टाइम मॅगझिनच्या नवीनतम मुखपृष्ठावर दिसली आहे. प्रतिष्ठित अमेरिकन नियतकालिकाने पदुकोणचे वर्णन 'जागतिक स्टार' म्हणून 'जगाला बॉलिवूडमध्ये' आणले. याआधी 2018 मध्ये जगातील 100 प्रभावशाली व्यक्तींच्या यादीमध्ये पदुकोणचे नाव होते. दीपिकाला 'जगातील सर्वाधिक लोकसंख्या असलेल्या देशातील सर्वात लोकप्रिय अभिनेत्री' म्हटले जाते.

सर्व स्पर्धा परीक्षांसाठी महत्त्वाचे मुद्दे:

- मेघालयाची निर्मिती: 21 जानेवारी 1972
- मेघालयचे मुख्यमंत्री: कॉनरॅड संगमा
- मेघालयची राजधानी: शिलाँग
- केरळ राजधानी: तिरुवनंतपुरम;
- केरळ अधिकृत पक्षी: ग्रेट हॉर्नबिल;
- केरळचे राज्यपाल: आरिफ मोहम्मद खान;
- केरळचे मुख्यमंत्री: पिनाराई विजयन.

- भारताचे संरक्षण मंत्री: राजनाथ सिंह
- पंजाबचे मुख्यमंत्री: भगवंत मान
- पंजाब राजधानी: चंदीगड
- हवाई दल प्रमुख: एअर चीफ मार्शल व्हीआर चौधरी
- इंटरनॅशनल कमिटी ऑफ द रेड क्रॉस संस्थापक: हेन्री ड्युनांट
- इंटरनॅशनल कमिटी ऑफ द रेड क्रॉस अध्यक्ष: मिर्जाना स्पोजारिक एगर
- इंटरनॅशनल कमिटी ऑफ द रेड क्रॉसची स्थापना: 17 फेब्रुवारी 1863, जिनिव्हा, स्वित्झर्लंड
- राजस्थानचे मुख्यमंत्री: अशोक गेहलोत
- राजस्थान राजधानी: जयपूर
- राजस्थानचे राज्यपाल: कलराज मिश्रा
- मायक्रोसॉफ्टचे संस्थापक: बिल गेट्स
- कार्यकारी संचालक, डिजिटल नेटिव्ह, मायक्रोसॉफ्ट इंडिया: संगीता बावी
- सह-संस्थापक आणि ग्रुप सीईओ, MakeMyTrip: राजेश मागो

